Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος | Ἀθῆναι, 18 Ἰανουαρίου 1947 | Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 3

ΑΙΣΩΠΕΙΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΔΕΛΦΑΞ ΚΑΙ ΠΡΟΒΑΤΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ
τὸν καιρὸ τοῦ Αἰσώπου
ποὺ μιλοῦσαν καὶ τὰ ζᾶ
τὴ μιλιὰ τοῦ ἀνθρώπου

Ἀκουστῆκαν ξαφνικὰ
Πῶ! πῶ! πῶ! μιὰ μέρα
ἄγριες πολὺ φωνὲς
ἀπὸ πέρα.

Τί συμβαίνει τἄχατες;
ἐρωτοῦν ὁμάδι
τ' ἄκακα τὰ πρόβατα
μέσα στὸ λιβάδι;

— Κάποιο γουρουνόπουλο
μπῆκε μὲς στὴ στάνη
κι' ἔτρεξε ὁ Γεροβοσκὸς
καὶ τὸ πιάνει.!..

Μόλις εἶδαν τοῦτο δῶ
τὰ λευκὰ τ' ἀρνάκια
μ' ἔκπληξή τους ἄνοιξαν
τὰ γλυκὰ μιτάκια.

Καὶ φωνάξανε: «Κουτὸ
τ' εἶν' αὐτὰ ποὺ κάνεις
καὶ θρηνεῖς ποὺ σὲ κρατάει
ὁ καλὸς τσοπάνης;

Ἂν φωνάζαμε καὶ μεῖς,
τί θἄταν ἡ στάνη
μιὰ ποὺ μέρα δὲν περνᾶ
δίχως νὰ μᾶς πιάνει;»

Καὶ τοὺς εἶπε τὸ φτωχὸ
τώρα γουρουνάκι:
«Ἂν σᾶς πιάνει, ἀπὸ σᾶς
παίρνει γαλατάκι

Καὶ γιὰ τὸ μαλλάκι σας
γίνεται κουρέας
ἐνῶ μένα μ' ἔπιασε
μόνο γιὰ... τὸ κρέας!..

ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

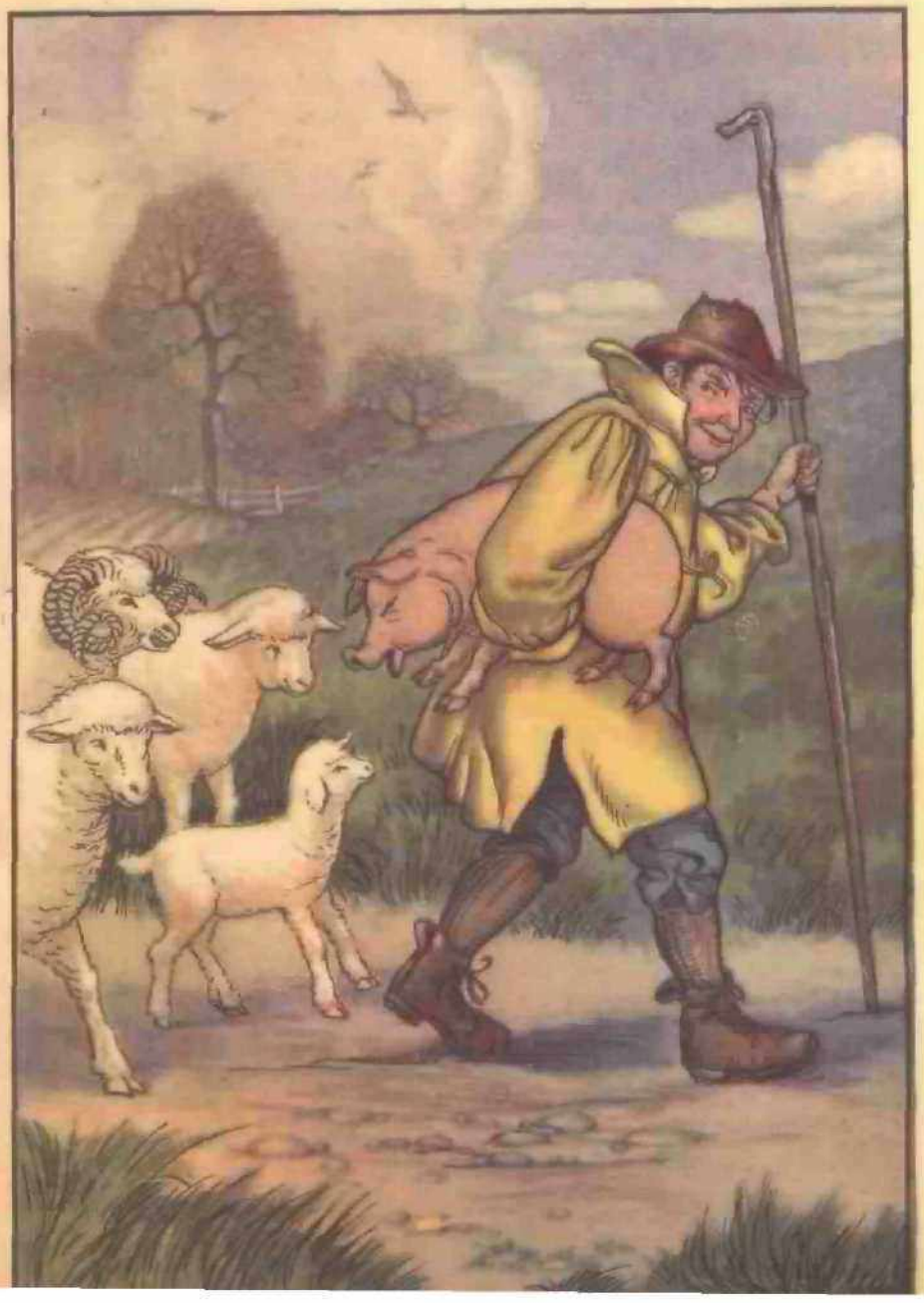

ΤΟ ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΑΚΙ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ)

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ἔλα λοιπόν, κατέβα κι' ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρὸς νὰ εἶσαι φρόνιμος. Πρόσεξε τοὐλάχιστον μὴν πέσεις.

Ἕνα καλοκαιρινὸ πρωΐ, ποὺ ὁ ἥλιος ἔλαμπε ὁλόχρυσος, ὁ Βάσος—Βασούλης τὸ ἔσκασε κρυφὰ ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ τριγύριζε τρία μερόνυχτα στοὺς λόγγους καὶ στὰ χωράφια. Ὅταν γύρισε πίσω βρῆκε τοὺς μικρούς του φίλους σ' ἀπελπισία καὶ ἡ Σοφούλα, τὸ μικρότερο ἀπ' ὅλα τὰ παιδιά, ποὺ ὅσο ἐκεῖνος ἔλειπε δὲν εἶχε βάλει μπουκιὰ στὸ στόμα της, ρίχτηκε κλαίγοντας στὴν ἀγκαλιά του. Τότε γιὰ πρώτη φορὰ τὸ καλικαντζαράκι ἔνοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπάει παράξενα. Ὥστε στ' ἀλήθεια τὸν ἀγαποῦσαν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ; Ἐξέχασαν λοιπὸν ὅτι τοῦ χρόνου τὴν Πρωτοχρονιὰ θὰ ξανάφευγε, κι' ὄχι γιὰ λίγες μέρες πιά, ἀλλὰ γιὰ πάντα ; Ὁ χωριάτης κι' ἡ γυναίκα του, ὅταν μιλοῦσαν γι' αὐτὸν τὸν ἔλεγαν : «Τὸ παιδί μας», καὶ ὁ Ἀντρίκος τὸν φώναζε «ἀδελφούλη». Δίχως ἄλλο δὲν θυμόνταν πιὰ τί εἶχαν πεῖ οἱ Καλικάντζαροι. Μὰ ὁ Βάσος—Βασούλης τὰ θυμόταν ὅλα, καὶ δὲν ἤξερε τί ἔπρεπε νὰ κάνει : ἢ νὰ ἐξακολουθήσει νὰ εἶναι ἀνυπόφορος καὶ νὰ τυραννῆ τοὺς προστάτες του γι' ἀντάλλαγμα τῆς ἀγάπης ποὺ τοῦ ἔδειχναν, ἢ νὰ φρονιμέψει, νὰ γίνει καλὸ παιδὶ καὶ στὸ τέλος τοῦ χρόνου νὰ ξαναγυρίσει στὸν Σταχτοπόδη. Μὰ τὸ δόλιο τὸ Καλικαντζαράκι εἶχε συνηθίσει τόσο πολὺ τὴν καινούργια του οἰκογένεια, ὥστε δὲν τοῦ ἔκανε καμμιὰ διάθεση νὰ φύγει ἀπὸ κοντά της.

Ἔτσι ἔπεσε σὲ βαθειὰ μελαγχολία. Πᾶνε πιὰ οἱ τρέλλες, πᾶνε οἱ ζημιές. Ὁ τόσο φλύαρος Βάσος—Βασούλης δὲν ἄνοιγε πιὰ τὸ στόμα του παρὰ μονάχα γιὰ νὰ φάει καὶ καλὰ-καλὰ μάλιστα δὲν ἔτρωγε. Τὸ σπίτι, ἀπὸ τότε ποὺ ἔπαψαν οἱ φωνὲς οἱ δικές του καὶ τὰ χάχανα, ἦταν τώρα μουγγὸ καὶ σιωπηλό.

— Μὰ τί ἔχεις ; Πές μου το ἐμένα καὶ δὲν θὰ τὸ πῶ κανενός, τὸν ρώτησε μιὰ μέρα ἡ Μαριγούλα.

Τὸ Καλικαντζαράκι ἔσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ τὰ πονηρὰ ματάκια του ἔπαιξαν θλιμμένα.

— Τί ἔχω ; ἔκανε. Νά, εἶναι ποὺ συλλογιέμαι πὼς τόσος λίγος καιρὸς μοῦ μένει ἀκόμη γιὰ νὰ περάσω μαζί σας. Ἔτσι μοῦρχεται νὰ κλάψω ὅταν τὸ συλλογιέμαι. Δὲν βλέπεις πόσο φρονίμεψα ; Οὔτε παλαβωμάρες κάνω πιά, οὔτε γλῶσσα βγάζω. Αὐτὸ θὰ τὸ μάθουν οἱ Καλικάντζαροι καὶ τὴν Πρωτοχρονιὰ θὰ ἔρθουν νὰ μὲ πάρουν.

Ἡ Μαριγούλα ἔβαλε τὰ κλάμματα.

— Βάσο-Βασούλη μου, εἶπε, σὲ παρακαλῶ πολύ, ξανάγινε κακός, γίνε πάλι ὅσο πιὸ κακὸς μπορεῖς.

— Μ' αὐτὸ εἶναι τὸ βάσανο ! ἔκανε ὁ Βάσος-Βασούλης τρίβοντας τ' αὐτί του. Ποὺ δὲν ἔχω πιὰ καμμιὰ διάθεση νὰ κάνω τρέλλες. Δοκιμάζω καὶ δὲν τὸ καταφέρνω. Καὶ ξέρω γιὰ ποιὸ λόγο. Γιατὶ θέλω νὰ μ' ἀγαπᾶτε ὅλοι σας καὶ νὰ μὲ συλλογιέστε ὅταν δὲν θὰ εἶμαι πιὰ ἐδῶ.

Αὐτὰ τὸ καλικαντζαράκι τὰ εἶπε μὲ τέτοιο παράπονο, ὥστε ἡ Μαριγούλα, ποῦ νὰ κρατήσει πιὰ τὰ δάκρυά της ! Καὶ δὲν ἡσύχασε, παρὰ μονάχα ὅταν ὁ Βάσος Βασούλης τῆς ἔδωσε ἕνα κομμάτι γαλατόπηττα ποὺ εἶχε κλέψει ἀπὸ τὸ ἐρμάρι (γιατὶ ὅσο καὶ νὰ πάρει κανεὶς τὴν ἀπόφαση νὰ γίνει καλός, πρέπει νὰ περάσει πολὺς καιρὸς γιὰ νὰ γίνει τέλειος).

Ἡ Μαριγούλα ἔφαγε τὸ γλυκό, καταπίνοντας τὶς μπουκιὲς μαζὶ μὲ τὰ δάκρυά της, κι' ἀφοῦ ἔμεινε συλλογισμένη λίγην ὥρα πῆγε νὰ βρῆ τ' ἀδέρφια της καὶ τοὺς τὰ εἶπε ὅλα.

— Τί θὰ κάνουμε τώρα ; φώναξε ὁ Ἀντρίκος. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐμποδίσουμε τὸν Βασούλη νὰ μᾶς φύγει.

— Κάνουμε μιὰ συνωμοσία ; πρότεινε ὁ Μῆτρος.

— Μιά, τί πρᾶμα ; ρώτησε ἡ Νικολέττα.

— Μιὰ συ-νω-μο-σία ! Νὰ συμφωνήσουμε ὅλοι μας νὰ ὑποχρεώσουμε τὸ Βάσο-Βασούλη νὰ μείνει κακὸς θέλει δὲν θέλει, γιὰ νὰ μὴ μπορέσουν νὰ μᾶς τὸν πάρουν.

— Ζήτω ! Ζήτω ! φώναξαν ὁ Ἀντρίκος καὶ ἡ Μαριγούλα. Ἐμπρὸς ἂς ἀρχίσουμε τώρα ἀμέσως.

Εἰπωμένο, γινομένο ! Οἱ συνωμότες βάλθηκαν μὲ ζῆλο στὴ δουλειὰ καὶ τὰ ἕξι αὐτὰ παιδιά, τὰ τόσο φρόνιμα κ' ὑπάκουα μεταμορφώθηκαν ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη σὲ μικροὺς σατανάδες. Ἡ Μαριγούλα ἔσπαζε τὰ πιάτα, ὁ Μῆτρος ἔχυνε τὶς κατσαρόλες, ὁ Ἀντρίκος ἔδενε τηγάνια στὴν οὐρὰ τοῦ σκύλου, ἡ Νικολέττα κι' ἡ Σοφούλα ἔσβυναν τὴ φωτιὰ καὶ τέλος ὁ μικρούλης ὁ Πίπης βουτοῦσε τὰ χεράκια του μέσα στὴ στάμνα μὲ τὸ τυρὶ κι' ἔτρωγε τόσο ποὺ κόντευε νὰ σκάσει.

— Δὲν τὸ κάναμε μεῖς, ὁ Βάσος-Βασούλης τὸ ἔκανε, ἔλεγαν μ' ὅλο τὸ πιὸ ἀθῶο τους ὕφος, ὅταν τὰ ρωτοῦσε ἡ μητέρα τους.

Τὸ δόλιο τὸ καλικαντζαράκι διαμαρτυρόταν, ἀλλὰ τώρα ποὺ δὲν ἔλεγε ψέμματα, κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ τὸ πιστέψει. Ἂν δὲν ἦσαν τόσο καλοὶ ἄνθρωποι ὁ χωριάτης κι' ἡ γυναίκα του θὰ τὸν ξυλοφόρτωναν τουλάχιστον δέκα φορὲς τὴν ἡμέρα. Μ' ὅλο ὅμως ποὺ δὲν ἔτρωγε ξύλο, ἄκουγε τὶς κατηγόριες καὶ τὰ μαλώματα καὶ τὸν ἔπιανε τὸ παράπονο.

— Μὰ τί ἔκανα λοιπόν ; ἔλεγε. Ὅταν σοφιζόμουν τοῦ κόσμου τὶς σκανταλιὲς ὅλοι μὲ χαΐδευαν καὶ μ' ἀγαποῦσαν, καὶ τώρα ποὺ εἶμαι καλός, φρόνιμος, ὑπάκουος, οἱ φίλοι μου εἶναι θυμωμένοι μαζί μου. Περίεργα στ' ἀλήθεια πλάσματα εἶναι τ' ἀνθρωπόπαιδα !

Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ συλλογιέται πὼς οἱ Καλικάντζαροι ἦταν πιὸ λογικοὶ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους. Μὰ εἶχε γίνει πιὰ τόσο φρόνιμος, ὥστε δὲν τοῦ ἐρχόταν πιὰ διάθεση οὔτε κἂν νὰ ἐπαναστατήσει καὶ ὑπόμενε ὅλες τὶς ἀδικίες χωρὶς νὰ λέει λέξη.

Τὰ παιδιὰ εἶχαν ἀπελπιστεῖ.

—Ἡ συνωμοσία μας ἀπέτυχε, δήλωσε ἕνα φθινοπωρινὸ πρωΐ ὁ Ἀντρίκος. Ὁ Βάσος—Βασούλης δὲν ἐννοεῖ νὰ κάνη καμμιὰ ἀταξία, ὅσο κι' ἂν τὸν παρακινοῦμε ἐμεῖς κι' οὔτε θέλει νὰ φανῆ κακός.

— Λοιπὸν ἐγὼ ἔχω μιὰ ἰδέα ! εἶπε ἡ Νικολέττα. Νὰ κόψουμε ὅλα τ' ἀχλάδια ἀπὸ τὸ περιβόλι, νὰ τὰ κρύψουμε βαθειὰ μέσα στ' ἀχούρι καὶ νὰ ποῦμε τοῦ πατέρα πὼς τἄφαγε ὅλα ὁ Βάσος-Βασούλης.

Μὰ ὁ πατέρας ὅταν ἔμαθε τὸ νέο ἔκανε τὸ σταυρό του καὶ εἶπε μοναχά :

—Ὁ Θεὸς νὰ δώσει νὰ μὴν ἔχουμε καμιὰ στομαχαρία !

Ὅσο γιὰ τὴ μητέρα, θυμήθηκε τὸ περιστατικὸ μὲ τὸ λαρδὶ καὶ πότισε θέλοντας καὶ μὴ τὸν κακομοίρη τὸν ἀθῶο φταίχτη δύο μεγάλες κουταλιὲς ρετσινόλαδο.

Τὸ καλικαντζαράκι πικραινόταν κατάκαρδα μ' ὅλα τοῦτα. Εἶχε γίνει πετσὶ καὶ κόκκαλο ἀπ' τὴν ἀδυναμία. Πέρασε τὸ φθινόπωρο κι' ἦρθε ὁ χειμώνας μὲ τὰ κρύα καὶ τὶς παγωνιές. Κόντευαν τὰ Δωδεκάημερα.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο) Γ. ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΜΗΤΕΡΕΣ

Ὅταν ἀρρωστήσει ἡ μητέρα ὅλο τὸ σπίτι γίνεται ἄνω-κάτω, κι' ἂν τύχει κ' εἶναι βαρειὰ ἡ ἀρρώστεια της κ' οἱ γιατροὶ συνοφρωθοῦν, τότε δακρύζουν ὅλα τὰ μάτια καὶ τὸ σπίτι περισφίγγει ἡ ἀγωνία.—«Θὰ τὴ σώσουμε ;» ψιθυρίζουν χλωμὰ τὰ χείλη, καὶ τὰ βλέμματα προσπαθοῦν νὰ ἐρευνήσουν τὰ βλέμματα καὶ μόνο ἐκεῖ νὰ βροῦνε τὴν ἀπάντηση. Ἄλλωστε ὅλα ἔχουν ἀλλάξει τριγύρω. Ἡ μέρα φέγγει παράξενα κι' ὅταν νυχτώσει, τὰ φῶτα ποὺ ἀνάβουν εἶναι ἀλλιώτικα. Οἱ τοῖχοι, οἱ πόρτες, τὰ ἔπιπλα, κάθε γωνιά, ὅλα τὰ πράμματα σὲ κοιτάζουν θαρρεῖς πότε ἐρωτηματικὰ καὶ πότε πάλι ἀκατάδεκτα, σὰν νὰ γνωρίζουν τί θὰ συμβῆ, μὰ γιατὶ νὰ σοῦ τὸ ποῦνε ! Παγώνουν ἀπὸ τὴν ἀνησυχία τὰ χέρια καὶ λυγίζουν τὰ γόνατα καὶ ρίχνεσαι σ' ἕνα κάθισμα σκεπτικός. Πλημμυρίζει τὴν καρδιὰ ἡ ἀγάπη τῆς μητέρας. Τί νὰ πρωτοθυμηθῆς ; Σὲ θαμπώνει ὁ ἥλιος τῆς ἀνεξάντλητης στοργῆς της, σὲ περιβάλλει αὐτὴ ἡ στοργὴ κατάσαρκα σὰν τὴ φανέλλα ποὺ προστατεύει τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ κρύο, καὶ σηκώνεσαι, καὶ πάλι θέλεις νὰ πᾶς κοντά της καὶ ρωτᾶς μὲ τρόμο καὶ ἀγωνία ἐμψυχα καὶ ἄψυχα:—«Ἄχ ! θὰ τὴν ξαναϊδοῦμε στὸ πόδι ; Θὰ ξανακαθήσει στὸ τραπέζι μας ; Τὰ ροῦχα της ποὺ κλείνει ἡ ντουλάπα θὰ τὴν ξαναϊδοῦμε νὰ τὰ φορέσει ;» Ὅμως, νά, ἡ πόρτα ἀξαφνα ἀνοιξε κι' ἀκοῦς : «Πάει καλύτερα !» Τί ; Φοβᾶσαι ἀκόμα νὰ χαρῆς . . . κι' ὅμως ; «ναί, πάει καλύτερα ! Ἡ κρίση περνᾶ, ὁ κίνδυνος ἀπομακρύνεται».—Ὦ θείας, ὦ φίλης, ὦ γλυκυτάτης σου φωνῆς ! Σοῦ ἔρχεται νὰ τραγουδήσεις ἀναστάσιμα, νὰ χτυπήσεις χαρμόσυνες καμπάνες, νὰ σημαιοστολίσεις. . .

Νὰ σημαιοστολίσεις . . . Αὐτὴ ἡ λέξη μ' ἔκανε ἐξαφνα νὰ σκεφθῶ κάποιον ἄλλο βραχνᾶ, τὴ κρίσιμη κατάσταση ποὺ πέρασε μιὰ ἄλλη μητέρα, ἡ μεγάλη μας μητέρα, ἡ Ἑλλάδα. Ποτὲ δὲν τὴν εἴχαμε ἰδεῖ ἐμεῖς ἔτσι κατάκοιτη, μὲ σκυμμένο πάνω της σὰ Χάρο τὸν ἐχθρό. Ἂν καὶ δὲ χάσαμε ποτὲ τὴν πίστη μας στὴ σωτηρία της, ὡστόσο περάσαμε μέρες φριχτές. Καὶ βλέπαμε στ' ὄνειρό μας μόνο τὰ γαλανόλευκά της φτερουγίσματα. Οἱ σημαῖες κρυμμένες βαθειὰ στὰ μπαοῦλα. Ὥσπου ἦλθε ὁ λυτρωμός. Καὶ εἴδαμε, δόξα τῷ Θεῷ, τὴν Πατρίδα μας νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὸν τάφο της, ἀδύνατη ἀκόμη βέβαια καὶ χλωμή, ἀλλ' ἔνδοξη κ' ἐλπιδοφόρα. Ἡ ἀτμόσφαιρα ἔλαμψε πάλι ἀπὸ τὴ γαλανὴ θωριά της, ἀλλὰ οἱ βδελυροὶ ἐχθροὶ—τὸ μίασμα—εἶχαν ἀφήσει τὶς τοξίνες τους καὶ μόλις πήγαμε νὰ χαροῦμε σβύστηκε ἡ χαρά μας καὶ τὴ διαδέχθηκε ἡ παλιὰ ἀγωνία. Γιὰ λίγο ὅμως εὐτυχῶς. Οἱ μεγάλες ἀρρώστειες ἔχουν κάτι τέτοιες ἐπιπλοκές. Μὰ ἐπὶ τέλους ἡ Ζωὴ νίκησε τὸν Ἅδη καὶ ἀναφωνήσαμε «Χριστὸς Ἀνέστη !» ξαναβλέποντας τὴ μεγάλη Μητέρα μας ὀρθή, ντυμένη ὅπως πρὶν στὰ γαλανά της, στὰ καταγάλανά της ὅπως τὴν ξέραμε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἤρθαμε στὸν κόσμο καὶ μάθαμε νὰ τὴν λατρεύουμε. Ἡ κρίση εἶχε περάσει.

Καὶ γιὰ μιὰν ἄλλη μητέρα θἄθελα νὰ μιλήσω : Γιὰ τὴ «Διάπλαση». Πόσα μαρτύρια δὲν ὑπέφερε κι' αὐτὴ ἡ καημένη ! Τί χτυπήματα, τί πληγές ! Κι' ὅμως ἔζησε. Καὶ ἡ ἑλληνικὴ οἰκογένεια δὲν τὴν ξεχνᾶ καὶ τὴ γυρεύει καὶ τὴν περιμένει πάντοτε. Ὅσες φορὲς περνᾶ τὸ κατώφλι κανένα μοντέρνο, παρδαλὸ φύλλο γιὰ νὰ τὴν ἀντικαταστήσει τάχα, θαρρῶ πὼς νοιώθω νὰ μπαίνει μιὰ μητρυιά . . . —«Φύγε», μοῦ ἔρχεται νὰ πῶ, «ἡ μητέρα ζεῖ !»

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΣΑΝ ΕΡΘΕΙ Η ΝΥΧΤΑ

Λὲς καὶ πεθαίνει τὸ χωριὸ
καθὼς ἡ νύχτα ἁπλώνει
ἀργὰ τὸ μαῦρο πέπλο της
ἀπάνου ἀπ' τὰ σπιτάκια
Κάθε φωνὴ καὶ θόρυβος
καὶ κίνηση τελειώνει
μαζὶ καὶ τὸ κελάϊδισμα
ποὺ λένε τὰ πουλάκια.

Σωπαίνουν καὶ κλειδώνονται,
καθὼς ἡ νύχτα γέρνει
μέσα στὰ σπίτια τὰ παιδιὰ
καὶ σβήνεται ἡ φωνή τους
Πάνω στὸ γόνα τῆς γιαγιᾶς
ὕπνος γλυκὸς τὸ παίρνει
μ' ἀγγελικὸ χαμόγελο
χυμένο στὴ μορφή τους.

Κεῖ πάνου, πέρ' ἀπ' τὸ χωριό,
σταμάτησαν οἱ μύλοι
κι' οἱ μυλωνᾶδες κίνησαν
καὶ πᾶν νὰ ξαποστάσουν.
Μὲς στὰ πυκνὰ φυλλώματα
παραληροῦν οἱ γρῦλλοι
κι' οἱ γλαῦκες στὰ χαλάσματα
δὲν λένε νὰ σωπάσουν . . .

ΑΓΓΕΛΟΣ Ν. ΜΟΣΧΟΣ

ΤΟ ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΤΟΥ ΜΠΕΜΠΗ

Ὁ κύριος Μπέμπης, ποὺ ὁ,τι ἀρχίζει νὰ μιλᾶ
θέλει ἀπόψε νὰ μιλήσει τοῦ μπαμπᾶ του,
θὰ πάρη τὸ τηλέφωνο κοντά του
καὶ θὰ τοῦ πῆ πόσο τὸν ἀγαπᾶ.

Μὰ τί μακρὺ πού' ν' τὸ κορδόνι
καὶ τί βαρὺ τ' ἀκουστικό !
Καὶ ἡ ντάντά δὲν εἶν' ἐδῶ,
καὶ ἡ μαμὰ εἶν' στὸ σαλόνι.

Καὶ στὸ μικρό του τὸ μυαλάκι
σκέπτεται ὁ Μπέμπης σοβαρὰ
ν' ἀφήσει τοῦτο τὸ μπελᾶ,
κι' ὅταν θὰ ἔρθει ὁ μπαμπᾶς του
νὰ πῆ πόσο τὸν ἀγαπᾶ
μ' ἕνα σκαστὸ-σκαστὸ φιλάκι.

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὰ παιδιὰ σκεφθήκανε νὰ πάρουνε κανένα μικρὸ ζῶο στὸ σπῆτι.

— Δὲ μοῦ φαίνεται πῶς θἄλεγε ὄχι, ἡ παραμάνα, εἶπε ἡ Τζέννη. Ἕνα ἥμερο κουνέλι θὰ τὴν ἀκολουθοῦσε παντοῦ.

— Θὰ τὸ πάταγε εἴκοσι φορὲς τὴν ἡμέρα, εἶπε ὁ Κύριλλος. Γιὰ κοιτᾶτε ἕνα φίδι.

— Τὰ φίδια καὶ τὰ ἑρπετά, εἶναι κακὰ ζῶα, εἶπε ἡ Ἀνθέα. Καὶ τὰ χέλια τὸ ἴδιο. Τί περιμένεις ἀπὸ ζῶα ποὺ δὲν ἔχουνε πόδια!

—Ὁ πατέρας, λέει πῶς ἔχουνε πόδια, μὰ πῶς εἶναι κρυμένα μέσα τους, εἶπε ὁ Ρόμπερτ.

— Ναί, εἶπε ἡ Ἀνθέα. Ὁ πατέρας μάλιστα λέει, πῶς καὶ μεῖς ἔχουμε μιὰ οὐρὰ κρυμμένη μέσα μας. Μὰ ἐγώ, μ' ὅλα αὐτὰ συχαίνομαι τὰ ζῶα ποὺ δὲν ἔχουνε πόδια!

— Μήπως δὲν εἶναι χειρότερα ἐκεῖνα ποὺ ἔχουνε πάρα πολλὰ πόδια; εἶπε ἡ Τζέννη ἀνατριχιάζοντας. Σκέψου τὶς σαρανταποδαροῦσες!

Στέκονταν στὸ πεζοδρόμιο, καὶ συζητούσαν, ἐμποδίζοντας ἔτσι τὸν κόσμο νὰ κυκλοφορῆ. Μὰ εἴχανε τόσα νὰ δοῦνε, καὶ νὰ ποῦνε!

Ὁ Κύριλλος κουδεντιάζοντας ἀκουμποῦσε τὸν ἀγκώνα του πάνω σ' ἕνα κλουβὶ ποὺ φαινόταν ἄδειο, ὅταν ξαφνικὰ μιὰ γλυκειὰ φωνὴ ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὸ κλουβί, νὰ λέει καθαρά, χωρὶς κανένα λάθος, σὲ συνηθισμένη καὶ ἁπλὴ ἐγγλέζικη γλῶσσα:

—Ἀγόρασέ με, σὲ παρακαλῶ. Ἀγόρασέ με!

Ὁ Κύριλλος ξεπετάχτηκε σὰν νὰ τὸν τσίμπησε κάτι, καὶ τραβήχτηκε λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ κλουβί.

—Ἔλα κοντά! Ἔλα κοντά! ξαναπε ἡ φωνὴ δυνατότερα, μὰ μὲ τὸν ἴδιο γλυκὸ τόνο. Σκύψε, καὶ κάνε πῶς δένεις τὸ κορδόνι τοῦ παπουτσιοῦ σου. Τὸ βλέπω, ἀλλωστε, λυμένο, ὅπως πάντα.

Ὁ Κύριλλος ὑπάκουσε μηχανικά. Γονάτισε στὸ πεζοδρόμιο, κοίταξε προσεχτικὰ στὸ βάθος τοῦ κλουβιοῦ, καὶ βρέθηκε πρόσωπο μὲ πρόσωπο μὲ τὸν Ψάμμεντ.

Φαινότανε πιὸ ἀδύνατος ἀπὸ τὴν τελευταία φορὰ ποὺ τὸν εἶδαν. Ἦτανε σκονισμένος καὶ βρώμικος, καὶ τὸ τρίχωμά του ξεχτένιστο καὶ μαδημένο.

Καθότανε ζαρωμένος σὲ μιὰ γωνιά, καὶ τὰ σαλιγγαρένια μάτια του ἦταν χωμένα τόσο βαθειὰ ποὺ μόλις φαίνονταν.

—Ἄκουσε δῶ, εἶπε ὁ Ψάμμεντ στὸν Κύριλλο μὲ μιὰ φωνὴ σὰν νἄταν ἕτοιμος νὰ κλάψη. Δὲ φαντάζομαι πῶς ὁ ἔμπορας θὰ μὲ πουλάει καὶ πολὺ ἀκριβά, τὸν δάγκωσα κάμποσες φορὲς καὶ κάνω σᾶν νἄμαι τὸ πιὸ κοινὸ ζῶο ποὺ ὑπάρχει. Πὲς καὶ στ' ἄλλα τὰ παιδιὰ πῶς εἶμαι ἐδῶ. Μὰ νὰ μὴ μὲ κοιτάξουνε καθόλου. Ἂς κάνουνε πῶς προσέχουνε τ' ἄλλα τὰ ζῶα. Δὲν πρέπει νὰ καταλάβει ὁ ἔμπορας πῶς ἐνδιαφερόσαστε γιὰ μένα γιατὶ τότε θὰ σᾶς ζητήσει πολλὰ λεφτά. Ὤ, στ' ἀλήθεια δὲ φανταζόμουν πῶς θἄχα τὴν τύχη νὰ σᾶς ξαναδῶ!

Φτερνίστηκε κι' ἔβγαλε ἔξω τὰ μάτια του γιὰ νὰ χύσει ἕνα δάκρυ.

— Πὲς στὰ παιδιά πῶς εἶμαι ἐδῶ, ξαναπε ὁ Ψάμμεντ, κι' ἔλα πάλι κοντά μου νὰ σοῦ πῶ τί νὰ κάνεις γιὰ νὰ μπορέσης νὰ μ' ἀγοράσεις.

Ὁ Κύριλλος ἔδεσε κόμπο τὸ κορδόνι τοῦ παπουτσιοῦ του, σηκώθηκε πάνω καὶ εἶπε στοὺς ἄλλους.

—Ἔχω νὰ σᾶς πῶ κάτι πολὺ σοβαρὸ καὶ ἐμπιστεύομαι στὸ λόγο σας—αὐτὸ ἦταν ἕνας ὅρκος ποὺ εἶχε μεγάλη σημασία στὴν οἰκογένειά τους.—Μὴν κοιτᾶξτε καθόλου αὐτὸ τὸ κλουβί. Προσέξτε καλύτερα τ' ἄσπρα ποντίκια, κι' ὅ,τι κι' ἂν σᾶς πῶ νὰ κάνετε τὸν ἀδιάφορο.

Στάθηκε μποστὰ στὸ κλουβὶ τοῦ Ψάμμεντ, γιὰ νἄναι σίγουρος.

— Τώρα ἐξακολούθησε ὁ Κύριλλος, ἑτοιμαστῆτε γιὰ τὴ μεγάλη ἔκπληξη. Ἐκεῖ μέσα στὸ κλουβὶ εἶναι ἕνας παλιός μας φίλος—μὴν κοιτᾶτε—ναί, εἶναι ὁ Ψάμμεντ, ὁ καλός μας Ψάμμεντ! Θέλει νὰ τὸν ἀγοράσουμε. Λέει, νὰ κάνουμε πῶς δὲν τὸν ξέρουμε. Ἂς κοιτάζουμε τὰ ποντίκια καὶ στὸ μεταξὺ μετρῆστε τὰ λεφτά σας. Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Μὴν κοιτᾶτε ἀπὸ κεῖ.

Τὰ παιδιὰ φερθήκανε φρόνιμα. Προσποιηθήκανε πῶς κοιτάζανε ἕνα ἄσπρο ποντίκι ποὖχε τραβηχτεῖ στὸ βάθος τοῦ κλουβιοῦ του κι' ἔπλενε μὲ τὰ πόδια του τὸ πρόσωπό του.

Ὁ Κύριλλος, στὸ μεταξύ, ξανάσκυψε καὶ δένοντας τάχατες τὸ κορδόνι τοῦ ἄλλου παπουτσιοῦ, ἄκουγε προσεχτικὰ τὶς ὁδηγίες τοῦ Ψάμμεντ.

— Νὰ μπῆτε μέσα στὸ μαγαζί, εἶπε, ὁ Ψάμμεντ καὶ νὰ ρωτήσετε πόσο κάνουνε διάφορα ζῶα ὕστερα ρώτησε σὺ τὸν ἔμπορα: — Πόσα θέλεις γιὰ κείνη τὴν ψωριάρικη γριὰ μαϊμοῦ ποὺ εἶναι στὸ τρίτο κλουβὶ ἀριστερά; — Ὤ! μὴ σὲ νοιάζει, πές με ὅπως θέλεις, δὲ θὰ μοῦ κακοφανῆ καθόλου, ἀφοῦ προσπάθησα καὶ μόνος μου ὅσο μποροῦσα γιὰ νὰ φαίνομαι σ' αὐτὰ τὰ χάλια.—Δὲν πιστεύω νὰ σᾶς γυρέψει ἀκριβά. Τὸν δάγκωσα, ὅπως σοῦ εἶπα ἑντεκα φορές, ἄπὸ προχτὲς ποὺ μ' ἔφερε δῶ πέρα. Ἂν σᾶς ζητήσει πάρα πάνω ἀπὸ τὰ λεφτὰ ποὺ ἔχετε, τότε πῆτε: — Θἄθελα νἄχα τόσα χρήματα — Καὶ θὰ τάχετε.

— Μὰ εἶπες νὰ μὴ ζητήσουμε τίποτα ἀκόμα ἀπὸ σένα, εἶπε ὁ Κύριλλος σαστισμένος.

— Μὴν εἶσαι κουτός, εἶπε ὁ Ψάμμεντ μὲ θυμωμένο ἀλλὰ καὶ τρυφερὸ ὕφος, κοίταξε πόσα λεφτὰ ἔχετε, καὶ κάνε ὅπως σοῦ εἶπα.

Ὁ Κύριλλος τότε δείχνοντας τάχατες μὲ τὸ δάχτυλο τὸν ἄσπρο ποντικό, σὰν νὰ ἐνδιαφερόταν γι' αὐτὸν καὶ μόνο, εἶπε στὰ παιδιὰ τί ἔπρεπε νὰ κάνουν.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ψάμμεντ πηγαινοερχόταν στὸ κλουβί του κι' ἔκανε τὸν ἀδιάφορο.

Τὰ παιδιὰ μπήκανε στὸ μαγαζί.

— Πόσα θέλεις γιὰ τὸν ἄσπρο ποντικό; ρώτησε ὁ Κύριλλος.

—Ὀχτὼ πέννες, ἦταν ἡ ἀπάντηση.

— Γιὰ τὰ γουρουνάκια τῆς Γουϊνέας;

— Δέκα ὀχτὼ πέννες τὰ πέντε, γιατὶ εἶναι ἀκόμα μικρά.

— Γιὰ τὶς σαῦρες;

—Ἐννιὰ πέννες ἡ κάθε μιά.

— Γιὰ τὶς χελῶνες;

— Τέσσερις πέννες. Μὰ γιὰ ἀκοῦστε ἐδῶ, εἶπε ὁ λιγδιασμένος ἔμπορας μὲ μιὰ ἀγρια φωνὴ ποὺ ἔκανε τὰ τέσσερα παιδιὰ νὰ τραβηχτοῦνε στὴν ἄκρη, δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀραδιάσω ὅλες τὶς τιμὲς καὶ νὰ μὴν ἀγοράσετε τίποτα! Ἂν ἔχετε σκοπὸ νὰ ψωνίσετε κάτι, διαλέξτε πρῶτα καὶ πές τε μου. Ποτὲ ὡς τώρα δὲν εἶχα κανέναν πελάτη ποὺ νὰ θέλει ν' ἀγοράσει ὅλα μαζύ χελῶνες καὶ σαῦρες, γουρουνάκια καὶ ποντίκια! Λοιπὸν τί θέλετε;

—Ὦ! στάσου μιὰ στιγμή, εἶπε ὁ Κύριλλος, ποὺ σκεφτότανε πῶς δὲν τὰ κατάφερνε καὶ τόσο καλά. Πόσα θέλεις γιὰ τὴν ψωριάρικη γριὰ μαϊμοῦ ποὺ εἶναι στὸ τρίτο κλουβὶ ἀριστερά;

Ὁ ἔμπορας πάλι θύμωσε.

—Ἐσύ σαι γριὰ μαϊμού, εἶπε στὸν Κύριλλο. Ἄντε φύγε ἀπὸ δῶ! Κοκκινομάγουλε!

— Μὴ θυμώνετε τόσο, εἶπε ἡ Τζέννη, χωρὶς νὰ καλοσκεφτῆ. Δὲν βλέπετε πόσο πολὺ θέλει νὰ μάθει ὁ καημένος, γιὰ τὴ μαϊμού;

— Μπά; ἔτσι λοιπόν; εἶπε ὁ ἔμπορος κοροϊδευτικά, γιατὶ σὰν πονηρὸς ποὺ ἦταν κατάλαβε πολλὰ ἀπὸ τὰ λίγα λόγια τῆς Τζέννης. Ὥστε ἔτσι λοιπόν; Τόσο πολὺ τὴ θέλετε τὴ μαϊμού; Τότε θέλω νὰ μοῦ δώσετε δύο λίρες. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη σ' ὅλο τὸ Λονδίνο. Αὐτὴ εἶναι κατάλληλη γιὰ Ζωολογικὸ Κῆπο. Θέλω δυὸ λίρες τοῖς μετρητοῖς, ἀλλιῶς δρόμο ἀπὸ δῶ.

Τὰ παιδιὰ κοιταχτήκανε τῶνα μὲ τἄλλο. Ὅλα τὰ λεφτά τους ἦταν εἰκοσιτρία σελλίνια καὶ μερικὲς πέννες, ποὺ τοὺς εἶχε ἀφήσει γιὰ χαρτζηλίκι ὁ πατέρας τους πρὶν φύγει.

—Ἔχομε μονάχα εἰκοσιτρία σελλίνια, εἶπε ὁ Κύριλλος, κουδουνίζοντας τὰ λεφτὰ στὴν τσέπη του.

— Εἰκοσιτρία φαρδίνια θὲς νὰ πῆς, εἶπε ὁ ἔμπορας, ποὺ δὲν πίστευε πῶς τὰ παιδιὰ μποροῦσαν νἄχαν τόσα λεφτὰ μαζί τους.

Κανένας δὲ μιλοῦσε. Ξάφνου ἡ Ἀνθέα θυμήθηκε κάτι καὶ εἶπε:

— Θἄθελα νἄχα δυὸ λίρες!

— Καὶ γώ, μίς, θὰ τὄθελα πολύ, εἶπε ὁ ἔμπορας μὲ πικρόχολη εὐγένεια.

Ἡ Ἀνθέα ποὺ ἀκουμποῦσε τὸ χέρι της πάνω στὸ ταμεῖο τοῦ μαγαζιοῦ ἔνοιωσε ξαφνικὰ κάτι νὰ γλυστράει ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά της.

Οἱ δυὸ λίρες ποὺ ζήτησε βρίσκονταν μπροστά της!

— Καὶ ὅμως, εἶπε ψύχραιμα ἡ Ἀνθέα. Νά, ποὺ τὰ ἔχω τὰ λεφτὰ ποὺ χρειαζόμαστε. Πάρτε τα, καὶ δόστε μας τὸν Ψάμμεντ—θέλω νὰ πῶ τὴ μαϊμού. Καὶ ἡ Ἀνθέα ἔδωσε στὸν κατάπληχτο ἔμπορα τὶς δυὸ λίρες.

—Ἐλπίζω πῶς δὲν τἀπόχτησες μὲ καμμιὰ κακή πράξη, εἶπε ὁ ἔμπορας κοιτάζοντας μιὰ στιγμὴ τὰ λεφτά, καὶ χώνοντάς τα ὕστερα στὴν τσέπη του.

(Ἀκολουθεῖ) ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

— Μὰ αὐτὸ εἶναι τὸ μισὸ φυλαχτό!

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

ΙΝΔΙΑΝΙΚΟΣ ΘΡΥΛΟΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρό,—ποιὸς ξέρει πότε—οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐγνώριζαν τὴ φωτιά, κι' ἦταν ἡ γῆ ἕνας κρύος καὶ θλιμμένος τόπος, πρὸ παντὸς τὶς νύχτες καὶ τὸ χειμῶνα. Φανταστῆτε νὰ μὴν ὑπάρχει φωτιὰ νὰ μαγειρέψει κανεὶς τὸ φαΐ του καὶ νὰ ζεσταθεῖ!

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράμματα, ὅταν μιὰ νύχτα—Παναγιά μου, τί νύχτα ἦταν ἐκείνη!—τὴν ὥρα ποὺ ξεσποῦσε ἡ καταιγίδα, μιὰ ἀστραπὴ ἐφώτισε τὸ στερέωμα. Ὁ κεραυνὸς ἐχτύπησε μιὰ αἰωνόβια συκομουριὰ κι' αὐτή, κουφαλιασμένη ὅπως ἦτανε ἀπὸ τὰ χρόνια, πῆρε ἀμέσως φωτιὰ καὶ λαμπάδιασε.

Ὅταν μετὰ τὴν καταιγίδα ξεσκαρίσανε οἱ ἄνθρωποι κι' εἶδαν τὸ πρωτόφαντο αὐτὸ θέαμα, ὅλοι τους θέλησαν νὰ πάρουν ἀπ' αὐτὴ τὴ φωτιά, μὰ τοῦ κάκου τὸ προσπαθοῦσαν, γιατὶ ἡ συκομουριὰ ἔτυχε νἄναι τριγυρισμένη ἀπὸ ἕνα ἕλος, κι' ἔτσι κανένας δὲν ἠμποροῦσε νὰ τὴν πλησιάσει.

Τότε ὁ Κόρακας, ποὺ ἦτανε ἕνα πουλὶ μὲ ὡραῖα καὶ πολύχρωμα φτερά, σκέφτηκε νὰ πάει καὶ νὰ φέρει τὴ φωτιὰ στοὺς ἀνθρώπους. Πέταξε λοιπὸν μ' εὐκολία ὡς τὸ καιόμενο δέντρο, ἀλλὰ πλησίασε τόσο πολύ σ' αὐτό, ποὺ . . . δυστυχία του!, κάψηκαν τὰ πανώρια τὰ φτερά του, κι' ἀπὸ τότε ἐπήρανε τὸ κατάμαυρο χρῶμα ποὺ ξέρουμε.

Μόλις ἡ κυρὰ Κουκουβάγια εἶδε τὸν Κόρακα νὰ γυρίζει ἀπρακτος ξεκίνησε κι' αὐτὴ μὲ τὴ σειρά της. Ἔφτασε χωρὶς δυσκολία ὡς τὴν κορφὴ τοῦ δέντρου, ὁ καπνὸς ὅμως τῆς ἐτσουρούφλισε τὰ μάτια της, καὶ τῆς ἔκαμε τοὺς γνωστοὺς ἐκείνους μαύρους κύκλους γύρω τους, τοὺς κύκλους ποὺ εἶχε στὰ μάτια της κι' ἡ Ἀθηνᾶ καὶ τὴν ἔλεγαν γι' αὐτό, ὅπως ξέρετε, γλαυκώπιδα. Γύρισε λοιπὸν κι' αὐτὴ οἰμώζοντας ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ τὸ χειρότερο μ' ἄδεια χέρια, χωρὶς νὰ κατορθώσει νὰ φέρει οὐδὲ τὴν ἐλάχιστη φλογίτσα.

Τότε τὸ φεῖδι καυχήθηκε—τὸ μυαλό του καὶ μὰ λίρα!—πῶς ἐκεῖνο θὰ πήγαινε καὶ θἄφερνε τὴ φωτιά. Σύρθηκε λοιπὸν σούρτα-σούρτα ὡς τὴ ρίζα τῆς συκομουριᾶς, μὰ μόλις ἐπλησίασε ἔπαθε τέτοια ἐγκαύματα, ποὺ ξεφλουδίστηκε ὁλόκληρο κι' ἄρχισε ἀπὸ τὸν πόνο νὰ στριφογυρίζει ἀκατάπαυτα, πρᾶμμα ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ τὸ κάνει ὡς τὰ σήμερα σὰν τὸ σκουλήκι.

Τέλος, μιὰ ποὺ κανένας ἀπὸ τοὺς προηγούμενους δὲν κατόρθωσε τίποτα μὲ τὴ φωτιά, ἀποφάσισε κι' ἡ λεπτούλα ἡ Ἀράχνη νὰ δοκιμάσει. Κάθησε λοιπὸν κι' ἔπλεξε σὰν καλὴ νοικοκυρὰ ποὺ εἶναι, ἕνα πανεράκι, ἔκλωσε καὶ μιὰ κλωστὴ ἀρκετὰ μακρυὰ καὶ στέρεη ποὺ θὰ τῆς χρησίμευε γιὰ γεφύρι, ἀνάμεσα στὰ γειτονικὰ δέντρα καὶ τὴ συκομουριά, καὶ σερπετὴ-σερπετὴ ξεκίνησε χωρὶς νὰ εἰπεῖ σὲ κανέναν τίποτα.

Αὐτὴ μόλις ἐπλησίασε τὸ δέντρο ποὺ καιγόταν δὲν ἔχασε καιρό. Ἔκοψε ἕνα κλαράκι ἀναμμένο, τὄρριξε γρήγορα μέσα στὸ πανεράκι ποὺ κρατοῦσε κρεμασμένο στὴ ράχη της καὶ γύρισε θριαμβευτικὰ πίσω, φέρνοντας πολύτιμο δῶρο στὸν ἀνθρωπο, τὴ φωτιά.

(Διασκευή) ΔΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΚΑΝΑΡΙΝΙ ΚΑΙ ΚΟΤΑ

— Νὰ τ' ἀκούω δὲ μπορῶ
τὸ φριχτὸ κακάρισμά σου,
συλλογιέμαι κι' ἀπορῶ
ποιὰ δῶ μέσα εἶν' ἡ δουλειά σου.

— Χμ! τὸ ξέρω πῶς ἐγὼ
ὄμορφη φωνὴ δὲ βγάνω,
μὰ πρωΐ πρωΐ τ' αὐγό,
στὴ φωλιὰ ξέρω νὰ κάνω.

σὺ τραγούδι, ἐγὼ τ' αὐγό,
σὺ στὴν κλούβα, ἐγὼ δῶ κάτου,
κάθε πρᾶμα ἔχει σκοπὸ
κι' ὁ καθένας τὴ δουλειά του.

Μ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΚΤΗΤΗ

[Κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς της στὴ Γαλλία, ἡ ἀρχισυντάκτις μας ὁ. Γεωργία Ταρσούλη προσκλήθη ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἕνωση Μασσαλίας νὰ δώσει μαρικὲς διαλέξεις γιὰ τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς ἐκεῖ παροικίας καὶ τῆς γειτονικῆς της Μαρτίγκ. Ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ μιὰ ἀπὸ τὶς διαλέξεις αὐτὲς σχετικὸ μὲ τὴ στάση τῶν παιδιῶν ἀπέναντι στὸν κατακτητή, ἐδημοσίευσε τὸ γνωστότατο παιδικὸ περιοδικὸ τοῦ Παρισιοῦ «Semaine de Suzette», συνοδεύοντάς το μὲ θερμότατα λόγια γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὴ «Διάπλασι» καὶ γιὰ τὴ δ. Ταρσούλη. Νομίζομε πὼς θὰ ἔκανε καὶ σὲ σᾶς εὐχαρίστηση νὰ διαβάσετε τὸ ἄρθρο αὐτὸ καὶ νὰ θυμηθῆτε πόσο πατριωτικὰ φέρθηκαν τὰ μεγαλύτερα ἀδέλφια σας κατὰ τὰ φοβερὰ χρόνια τῆς κατοχῆς. Γι' αὐτὸ λοιπὸν τὸ ἀναδημοσιεύομε, συνοδευμένο μάλιστα ἀπὸ τὰ ὡραῖα σκίτσα τῆς «Semaine de Suzette»]

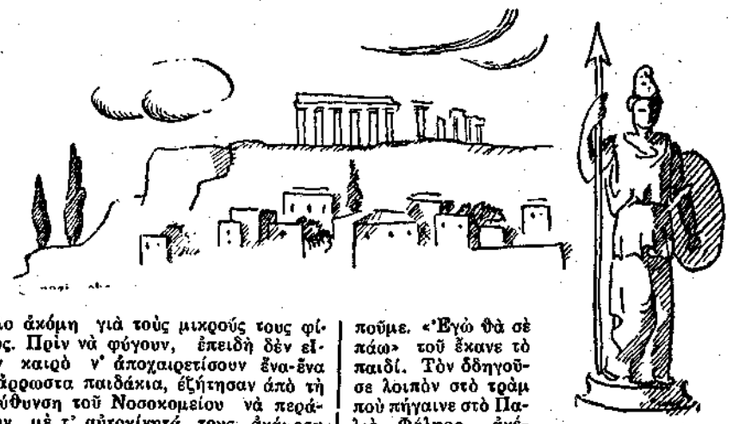

Ὅταν πρωτομπῆκαν οἱ Γερμανοὶ στὴν Ἑλλάδα μᾶς παρουσιάστηκαν σὰν φίλοι. Καὶ δοκίμασαν πρῶτα ἀπὸ ὅλα νὰ καλοπιάσουν τὰ παιδιά, νομίζοντας πὼς, σὰν παιδιὰ ποὺ ἦταν, εὐκολα θὰ δελεάζονταν μ' ἕνα πακέττο μπισκότα, ἢ μὲ λίγες σοκολάτες, ἀπὸ κεῖνες ποὺ εἶχαν κλέψει οἱ Γερμανοὶ ἀπὸ τὶς στρατιωτικὲς ἀποθῆκες. Μὰ τὰ Ἑλληνόπουλα ἤξεραν καλὰ νὰ ξεχωρίζουν τοὺς ψεύτικους φίλους ἀπὸ τοὺς ἀληθινούς. Κανένα παιδὶ δὲ δέχτηκε τίποτε ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Γερμανῶν. Οὔτε καὶ τὰ πιὸ μικρὰ ἀκόμη. Ἔτσι πολὺ γρήγορα οἱ Γερμανοὶ ἀναγκάσθηκαν νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ κάθε προσπάθεια δωροδοκίας καὶ συμφιλίωσης μὲ τὰ Ἑλληνόπουλα. Μὰ τὰ Ἑλληνόπουλα δὲν περιορίστηκαν νὰ τοὺς ἀρνηθοῦν μονάχα τὴ φιλία τους. Τοὺς ἔδειχναν φανερὰ τὴν ἔχθρα τους, μὲ τὴν περιφρόνησή τους, μὲ τὴν περήφανη ματιά τους καὶ πολὺ συχνὰ καὶ μὲ τὴν κοροϊδία τους.

Καμμιὰ φορὰ ἡ ἔχθρα τους αὐτὴ ἐκδηλωνόταν πιὸ ἔντονα ἀκόμη. Κοντὰ στὴν Ἀθήνα, στὴν πευκόφυτη Βούλα, εἶναι ἕνα Νοσοκομεῖο γιὰ φυματικὰ παιδάκια, τὸ περίφημο Ἀσκληπιεῖο. Ὅταν ἄρχισε ὁ Ἑλληνοϊταλικὸς πόλεμος τοῦ 40 μιὰ ὁμάδα ἀπὸ Ἄγγλους ἀεροπόρους εἶχε στρατοπεδεύσει κοντὰ στὸ Ἀσκληπιεῖο καὶ οἱ Τζώνηδες εἶχαν γίνει πρῶτοι φίλοι μὲ τοὺς μικροὺς ἀρρώστους, ποὺ ἦταν ὑποχρεωμένοι νὰ μένουν ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ κρεββάτι τους. Μὲ τὴ γερμανικὴ εἰσβολὴ οἱ Ἄγγλοι ἀναγκάστηκαν νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ

μέρος ἐκεῖνο, γιὰ νὰ ἀπομακρύνουν κάθε κίνδυνο ἀπὸ τὰ παιδιά. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἀποχώρησή τους ὅμως ἐχάρισαν στὸ Νοσοκομεῖο ὅλο τὸ ὑγειονομικό τους ὑλικό, τὰ τρόφιμα, τὰ φάρμακα καὶ χάρις σ' αὐτὸ μπόρεσε νὰ διατηρηθεῖ τὸ Νοσοκομεῖο στὰ δύσκολα χρόνια τῆς κατοχῆς. Μὰ ἔκαναν καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη γιὰ τοὺς μικροὺς τους φίλους. Πρὶν νὰ φύγουν, ἐπειδὴ δὲν εἶχαν καιρὸ ν' ἀποχαιρετίσουν ἕνα-ἕνα τ' ἀρρωστα παιδάκια, ἐζήτησαν ἀπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Νοσοκομείου νὰ περάσουν μὲ τ' αὐτοκίνητά τους ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ διάφορα περίπτερα. Καὶ καθὼς οἱ μικροὶ τρόφιμοι ἔκαναν τὴν ἡλιοθεραπεία τους ξαπλωμένοι στὶς βεράντες, οἱ Ἄγγλοι ἀεροπόροι πέρασαν ἀπὸ μπροστά τους, πετώντας τους σοκολάτες, καραμέλλες καὶ μπισκότα, ἐνῶ τὰ παιδάκια ἀλάλαζαν ἀπὸ χαρὰ καὶ τοὺς ζητωκραύγαζαν μὲ ὅλη τους τὴ δύναμη.

Σὲ λίγες μέρες ἦρθαν οἱ Γερμανοὶ κι' εὐθὺς τὰ φυματικὰ παιδάκια κατάλαβαν τὴ διαφορά. Οἱ «φίλοι μας» πῆραν πρῶτα ἀπὸ ὅλα τὸ γάλα ἀπὸ τὸ γειτονικὸ βουστάσιο ποὺ τροφοδοτοῦσε τὸ Ἀσκληπιεῖον. Ὕστερα, ἐπειδὴ τὸ νερὸ τοῦ στρατοπέδου τους δὲν τοὺς ἀρκοῦσε, πῆραν ἕνα μεγάλο μέρος ἀπὸ τὸ νερὸ τοῦ Νοσοκομείου. Ἔτσι τὰ παιδιὰ πολὺ γρήγορα ἔνιωσαν τὴ διαφορὰ καὶ μπόρεσαν νὰ ἐκτιμήσουν τοὺς Γερμανούς.

Ὅταν λοιπόν, λίγες βδομάδες ἀργότερα, ἕνας Γερμανὸς ἀρχίατρος θέλησε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Ἵδρυμα, οἱ ἀδελφὲς ἀναστατώθηκαν. Ἂν τὰ παιδιὰ ἔκαναν καμμιὰ ἐχθρικὴ ἐκδήλωση στὸ Γερμανό; Ἀναγκάστηκαν λοιπὸν νὰ τὰ παραλάβουν καὶ νὰ τὰ κατηχήσουν ἕνα-ἕνα. Μὰ τὰ ἐξυπνα Ἑλληνόπουλα βρῆκαν μόνα τους τὸν τρόπο γιὰ νὰ δείξουν στὸν ἐχθρὸ τὴν περιφρόνησή τους, χωρὶς νὰ προκαλέσουν τίποτε ποὺ θὰ εἶχε δυσάρεστες συνέπειες γιὰ τοὺς γιατροὺς καὶ τὶς νοσοκόμες τους. Μόλις ὁ Γερμανὸς ἀρχίατρος ἔμπαινε σὲ μιὰν αἴθουσα, ὅλα, μὰ ὅλα τὰ παιδάκια τῆς αἴθουσας αὐτῆς, χώνονταν κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματά τους, κουκούλωναν καὶ τὰ κεφάλια τους ἀκόμη, κι' ἔκαναν πὼς ἦταν βυθισμένα σὲ ὕπνο βαθύ. Μερικὰ μάλιστα ροχάλιζαν κιόλας. (*)

Ἐκεῖ ὅμως ὅπου ἔβρισκαν τὸ μπελᾶ τους οἱ Γερμαναράδες ἦταν ὅταν εἶχαν νὰ κάνουν μὲ τὰ λουστράκια μας. Τἀνέκδοτα εἶναι ἀναρίθμητα. Μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες χαρὲς τῶν παιδιῶν αὐτῶν ἦταν νὰ δείχνουν στοὺς Γερμανοὺς στραβοὺς δρόμους. Ἂν ἔβλεπαν κανένα «Φρίτς» φορτωμένο τὸ γυλιό του, τὴ βαλίτσα του, τὸ ὅπλο του, χαζεύοντας στὴ μέση τῆς πλατείας, μὴ ξέροντας κατὰ ποῦ νὰ πάει, ἔτρεχαν κοντά του, πρόθυμοι τάχα νὰ τοῦ προσφέρουν τὶς ὑπηρεσίες τους. Ἔδειχνε ὁ Γερμαναρᾶς ἕνα χαρτὶ γιὰ τὸ τέρμα Πατησίων, νὰ ποῦμε. «Ἐγὼ θὰ σὲ πάω» τοῦ ἔκανε τὸ παιδί. Τὸν ὁδηγοῦσε λοιπὸν στὸ τράμ ποὺ πήγαινε στὸ Παλιὸ Φάληρο, ἀνέβαινε κι' αὐτὸς μαζί του, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ὁ Γερμανὸς δὲν τὸν πρόσεχε, πηδοῦσε ἀπὸ τὸ τράμ κι' ἔτρεχε νὰ διηγηθῆ στοὺς συντρόφους του, πὼς «τοῦ τὴν ἔκασε τοῦ Γερμαναρᾶ!»

Ἀμίμητα σ' ἐπινόηση καὶ σ' ἐφευρετικότητα ἦταν τὰ λουστράκια ὅταν ἐπρόκειτο νὰ βοηθήσουν Ἄγγλους αἰχμαλώτους.

Στὴν Ἀθήνα εἶχαν μείνει μερικοὶ Ἄγγλοι στρατιῶτες πληγωμένοι ἢ ἄρρωστοι. Μόλις μπῆκαν οἱ Γερμανοὶ ἐγκατέστησαν τὸ Νοσοκομεῖο τῶν αἰχμαλώτων αὐτῶν στὸ κτίριο τοῦ Πολυτεχνείου. Κι' ἐπειδὴ τὸ μέρος εἶναι πολὺ κεντρικό, κάθε μέρα περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ Ἀθηναῖοι καὶ πετοῦσαν ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα τσιγάρα ἢ βιβλία στοὺς αἰχμαλώτους. Αὐτὸ οἱ Γερμανοὶ δὲν μποροῦσαν νὰ τὸ ἀνεχθοῦν καὶ σὲ λίγες μέρες ἔβαλαν φρουροὺς στὴ μία καὶ στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ δρόμου γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸν κόσμο νὰ περνάει.

Τί σοφίστηκαν τότε τὰ λουστράκια. Μαζεύονταν παρέες - παρέες μπροστὰ στοὺς φρουροὺς, κι' ὅταν παρουσιαζόταν κανένας ποὺ ἤθελε νὰ προσφέρει τίποτε στοὺς ἀρρώστους, ἀρχιζαν τάχα νὰ τσακώνωνται μεταξύ τους. Ὁ καυγὰς ὅσο πήγαινε καὶ δυνάμωνε, στὸ τέλος ἔπεφτε ξύλο καὶ οἱ Γερμανοὶ ἔτρεχαν νὰ χωρίσουν τὰ παλιόπαιδα. Ἔβρισκε τότε καιρὸ ἕνας ἀπὸ τοὺς πιτσιρίκους, τρύπωνε μέσα στὸ δρόμο κι' ἀπὸ τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο πετοῦσε στοὺς Ἄγγλους πληγωμένους τὴν προσφορὰ τοῦ Ἀθηναίου φίλου τους.

Καὶ τελειώνω μ' ἕνα χαρακτηριστικὸ ἀνέκδοτο, ποὺ δείχνει πόσο βαθειὰ συναισθάνονταν τὰ Ἑλληνόπουλα τὴν εὐθύνη τους ἀπέναντι στὴν πατρίδα καὶ πόσο ἄψηφοῦσαν τὴ ζωή τους μπροστὰ στὸν ἐχθρό:

Ὅταν στὶς 5 Μαρτίου τοῦ 1943 κατέβηκε ἡ μισὴ Ἀθήνα στοὺς δρόμους γιὰ νὰ ἐμποδίσει τὴν πολιτικὴ ἐπιστράτευση ποὺ σκόπευαν νὰ κηρύξουν οἱ Γερμανοί, κι' ἀντιμετώπισε τὰ πολυβόλα καὶ τὶς ἐπελάσεις τῶν Ἰταλῶν καὶ τὰ γερμανικὰ τάνκς, τὰ πρῶτα καὶ ζωηρότερα στοιχεῖα στὴ διαδήλωση αὐτὴ ἦταν τὰ παιδιά. Ἀνάμεσα σ' αὐτὰ κι' ἕνας δωδεκάχρονος μαθητής. Καὶ ὅταν γύρισε ἀργὰ τὸ βράδυ σπίτι του, κουρελιασμένος καὶ μπαρουτοκαπνισμένος, στὴ μητέρα του, ποὺ τρελλὴ ἀπὸ ἀνησυχία τὸν ρώτησε ποῦ ἦταν τόσες ὧρες, τῆς ἀπάντησε περήφανα:

—Ὥστε ἤθελες λοιπὸν ν' ἀφήσω νὰ σὲ ἐπιστρατεύσουν οἱ Γερμανοί;

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

(*) Σ. τ. σ, Τὸ χαρακτηριστικὸ αὐτὸ ἐπεισόδιο ἀναφέρεται στὸ βιβλίο τοῦ κ. Ἀχ. Κύρου, «Οἱ σκλαβωμένοι νικηταί».

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ θεῖος Ἀποστόλης κατεβαίνει ἀπὸ τὸ τραῖνο μαζὶ μὲ τὴν ἀχώριστη δμπρέλλα του. Ὁ Πετράκης κι' ἡ μαμά του τὸν ὑποδέχονται στὸ σταθμό. Ὁ θεῖος Ἀποστόλης θαυμάζει τὸν ἀνεψιό του:

— Καλὲ πῶς μεγάλωσε ὁ Πετράκης! Πόσων χρόνων εἶσαι, ἀνεψιέ;

— Αὔριο θὰ γίνω πέντε χρόνων, θεῖε!

— Οὔ τί ψηλὸς ποὺ εἶσαι γιὰ τὰ χρόνια σου! Κοντεύεις νὰ φτάσεις τὴν ὀμπρέλλα μου!

— Καὶ πόσων χρόνων εἶναι ἡ ὀμπρέλλα σου, θεῖε Ἀποστόλη;

⊙⊙

Κάποιος ρώτησε ἕναν τεμπέλη:

— Μ' ἀφοῦ βαρυέσαι τόσο πολὺ τὰ γράμματα, γιατὶ δὲν πιάνεις τουλάχιστον καμιὰ δουλειά;

— Γιατὶ ἐμένα μιὰ δουλειὰ μόνο μ' ἀρέσει, μὰ γιὰ νὰ τὴν κάνω χρειάζονται πάρα πολλὰ χρήματα.

— Καὶ τί θέλεις λοιπὸν νὰ γίνεις;

— Ἑκατομμυριοῦχος!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΜΑΣ ΦΙΛΜ
ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΧΤΕΝΙΑ

1 2 3 4

1) Τὸ χτένι, ποῦ χτενίζομε τὰ μαλλιά μας εἶναι ἢ ἀπὸ ταρταρούγα ἢ ἀπὸ κόκκαλο. Ἡ ταρταρούγα προέρχεται ἀπὸ τὸ καβοῦκι τῆς χελώνας.— 2) Χρησιμοποιοῦνται ἰδίως τὰ καβούκια τῆς χελώνας τοῦ Ἰνδικοῦ ἢ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, ἡ χελώνα αὐτὴ εἶναι πελώρια καὶ ζυγίζει πολλὲς φορὲς περισσότερο ἀπὸ 200 κιλά. Ἐπειδὴ τὸ καβούκι τῆς χελώνας εἶναι φουσκωτό, τὸ πρῶτο πρᾶγμα, ποῦ κάνουν γιὰ νὰ τὸ ἐπεξεργασθοῦν εἶναι νὰ τὸ ἰσιώσουν.— 3) Μετὰ τὸ βουτοῦν σὲ βραστὸ νερὸ γιὰ νὰ μαλακώσει καὶ τὸ τοποθετοῦν ἀνάμεσα σὲ 2 ἀτσαλένιες πλάκες γιὰ νὰ πιεσθῆ.— 4) Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον σχηματίζεται μία ἐπιφάνεια ταρταρούγας τελείως ἐπίπεδη ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν ἔχομε πλέον παρὰ νὰ κόψουν μὲ τὴν μηχανὴ ἢ νὰ φορμάρουν τὸ χτένι.

5 6 7 8

5) Γιὰ νὰ ἑτοιμάσουν τὸ χτένι ἀπὸ κόκκαλο, χρησιμοποιοῦν τὰ κέρατα τοῦ βοδιοῦ, τῆς κατσίκας ἢ τοῦ τράγου. Ὅλ' αὐτὰ τὰ κέραια εἶναι ἀπὸ μέσα κούφια ἐκτὸς ἀπὸ τὶς μύτες τους.— 6) Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, λοιπόν, ἀφαιροῦν αὐτὸ τὸ γεμᾶτο μέρος (ποῦ χρησιμοποιεῖται συνήθως γιὰ νὰ κατασκευάσουν μπαστούνια καὶ ὀμπρέλλες) καὶ μετὰ σχίζουν τὸ κέρατο σὲ ὅλο του τὸ μάκρος.— 7) Ὕστερα τὸ βουτοῦν σε βραστὸ νερὸ καὶ μαλακώνει ὅπως καὶ ἡ ταρταρούγα. Ὁ ἐργάτης τότε μπορεῖ εὔκολα νὰ ξεδιπλώση τὸ κέρατο ὅπως ξεδιπλώνει κανεὶς ἕνα ρόλο χαρτί.— 8) Ἔτσι σχηματίζεται μία ἐπιφάνεια, ποῦ τὴν τοποθετῆ κάτω ἀπὸ μία πλάκα γιὰ νὰ γίνη ἐπίπεδη. Μετὰ ἀπ' αὐτὸ δὲν μένει πιὰ παρὰ νὰ κόψουν ἕνα χτένι ἢ ἕνα χαρτοκοπτῆρα, ἢ ἕνα κόκκαλο γιὰ παπούτσια.

ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

1. ΛΑΒΥΡΙΝΘΟΣ

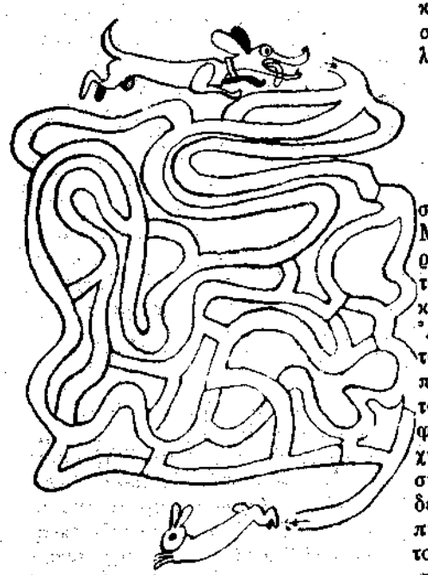

Αὐτὸς ὁ σκύλος κυνηγάει τὸ λαγό.

μὰ ὁ λαγὸς μὲ διάφορα τσαλίμια κατάφερε νὰ τοῦ ξεφύγει. Μπορεῖτε σεῖς νὰ βρῆτε τὸ δρόμο ποὺ ἀκολούθησε;

■■

2. ΠΡΟΒΛΗΜΑ
Τὸ ρολόϊ

Ἡ οἰκογένεια Ἀφηρημίδη ζεῖ σ' ἕνα ἀπόμερο σπίτι στὴν ἐξοχή. Μιὰ μέρα τὸ ρολόϊ τοῦ κ. Ἀφηρημίδη χάλασε. Μένει ἕνα ρολόϊ τοῦ τοίχου, ἀλλὰ ξέχασαν νὰ τὸ κουρδίσουν καὶ σταμάτησε. Ὁ κ. Ἀφηρημίδης τὸ κούρδισε βάζοντάς το στὴν τύχη καὶ μετὰ τὸ φαγητὸ πῆγε στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ κοντινοῦ χωριοῦ. Τὴν ὥρα ποὺ φεύγει ἀπὸ τὸ σπίτι τὸ ρολόϊ δείχνει 2.20, καὶ τὴν ὥρα ποὺ φτάνει στὸ σταθμὸ τὸ ρολόϊ τοῦ σταθμοῦ δείχνει 2.40. Ξεκουράστηκε 10 λεπτὰ καὶ ὕστερα γύρισε στὸ σπίτι του μὲ τὸ ἴδιο βῆμα. Ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι του εἶδε πὼς τὸ ρολόϊ τοῦ τοίχου ἔδειχνε 3.50 καὶ ἀμέσως τὸ ἔβαλε στὴ σωστὴ ὥρα. Τί ὥρα ἦταν;

■■■

Οἱ λύσεις αὐτοῦ τοῦ φύλλου θὰ δημοσιευθοῦν στὸ ἐρχόμενο. Ὅποιος τὶς στείλει πρῶτος θὰ λάβη ἕνα τόμο τῆς Βιβλιοθήκης. Τῶν ἄλλων θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ὀνόματα.

■■

ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 2ου ΦΥΛΛΟΥ

1. Σταυρόλεξο: «Ἡ κυρὰ Μαριώ». *Ὁριζοντίως*: 1. Ἀθῆναι. — 2. Νά — Ἰνώ.— 3. Κῶς.— 4. Νῖ. — 5. Ἰς.— 6 Αἰ—Τό.— 7. Σαπρός. *Καθέτως*: 1. Ἀνανίας.— 2. Θά —Ἴσια.— 3. Ἤ. — 4. Νίκα.— 5. Ἀνω—Τό.—6. Ἰώσηπος.

2. Τὰ δύο τραῖνα: Καὶ τὰ δυὸ τραῖνα βρίσκονται στὴν ἴδια ἀπόσταση ἀπὸ Ἀθήνα, ἀφοῦ συναντιῶνται στὸ ἴδιο μέρος.

3. Τὸ πουκάμισο.

■■

Τὰ ὀνόματα τῶν λυτῶν τῶν Ἑβδομαδιαίων Διαγωνισμῶν τοῦ ἰοῦ φύλλου δημοσιεύονται στὴ σελίδα 34.

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ L. LAMBRY

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Γιὰ ὅλα αὐτὰ βέβαια εἶχανε τὸ λόγο τους.

— Ποιό λόγο;

—Θέλανε ν'ἀχρηστέψουν τὸ «Πράσιγκ».

— Καὶ γιατὶ δὲν τὸ βουλιάξανε;

— Γιατὶ τὸ σκάφος του εἶναι πολὺ γερὸ καὶ θὰ χρειαζόταν τέσσερις-πέντε τορπίλλες γιὰ νὰ τὸ βυθίσουν. Ἀλλὰ τὶς τορπίλλες αὐτὲς τὶς θέλανε γι' ἄλλα καράβια καὶ δὲ τοὺς συνέφερε νὰ τὶς σπαταλήσουν τόσο εὔκολα, μιὰ καὶ τὸ δικό μας δὲν ἦταν πολεμικό. Προτίμησαν λοιπὸν νὰ χαλάσουν μονάχα τὸν ἕλικά του καὶ νὰ σηκώσουν πανί. Ἔτσι ὁ ἀέρας θὰ τὸ πήγαινε ὅπου ὅπου καὶ ἀσφαλῶς θὰ βυθιζόταν μόνο του...

—Ὥστε ὑπάρχει φόβος νὰ βυθιστοῦμε; ἔκανε τρομαγμένη ἡ Ἀννούλα.

— Μὴ φοβᾶσαι, ἀποκρίθηκε ὁ Γκόρντον, θὰ προσπαθήσω νὰ κατεβάσω τὸ πανὶ κι' ἔτσι θὰ ἡσυχάσουμε ἀπ' αὐτὸν τὸν κίνδυνο. Πρέπει νὰ μάθεις ὡστόσο ὅτι τὸ καράβι μας δὲν ἔχει πιὰ κυβερνήτη καὶ ὁ ἄνεμος τὸ σέρνει ὅπου θέλει...

Ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ καραβιοῦ ἀκούστηκε μιὰ παιδικὴ φωνή. Τὰ δυὸ παιδιὰ πεταχτήκανε πάνω. Γεμᾶτα περιέργεια καὶ ἔκπληξη κοίταζε τὸ ἕνα τ' ἄλλο.

—Ἄκουσες, Ντίκ; ρώτησε ἡ Ἀννούλα τὸ σύντροφό της.

— Δὲν πιστεύω νὰ μᾶς γέλασαν τ' αὐτιά μας, ἀποκρίθηκε τὸ ἀγόρι. Μοῦ φαίνεται πὼς ἦταν μιὰ φωνὴ παιδιοῦ ποὺ ἔλεγε κάτι σὰ «μαμά μου». Νομίζω ὅμως ὅτι πάνω στὸ «Πράσιγκ» δὲν εἴχαμε μικρὰ παιδιά...

— Εἴχαμε ἕνα, Ντίκ, ἔκανε ἀνήσυχο τὸ κορίτσι. Ξεχνᾶς τὴ μικρούλα τῆς κυρίας Μπλανσάρ, ποὺ πήγαινε καὶ κείνη γιὰ τὴν Ἀγγλία νὰ βρῇ τὸν ἄντρα της;

—Ἡ κυρία Μπλανσάρ! εἶπε τὸ ἀμερικανόπουλο. Μὰ βέβαια... ἔτσι θὰ εἶναι. Τὴν εἶδα ὅταν τὴν κατεβάζανε στὴ βάρκα οἱ ναῦτες. Ἦταν ὁλομόναχη καὶ ξεφώνιζε γιὰ τὴ Λευκή. Σίγουρα τὴν ξέχασαν κάπου κι' αὐτὴν οἱ Γερμανοί.

— Πρέπει νὰ τρέξουμε ἀμέσως, Ντίκ, νὰ τὴ βροῦμε. Ὤ, τὸ φτωχὸ μικρούλι, ἔκανε τὸ κορίτσι μὲ ἀπόγνωση κι' ἑτοιμάστηκε νὰ τρέξει πρὸς τὴ μεριὰ ποὺ ἀκούστηκε ἡ φωνή του.

Τὸ ἀγόρι ὅμως τὴ σταμάτησε.

— Θὰ πάω μονάχος, Ἀννούλα, τῆς εἶπε. Ἐσὺ μεῖνε ἐδῶ νὰ μὲ περιμένεις. Θὰ ἐπιστρέψω γρήγορα μαζὶ μὲ τὴ Λευκή.

Τὸ κορίτσι δὲν ἔφερε ἀντίρρησι. Ἦταν ἀκόμα τόσο ἐξασθενημένη ἀπ' τὴ λιγοθυμιά της καὶ τὰ πόδια της δὲν τὴν βοηθοῦσαν νὰ περπατήσει μ' εὐκολία. Ὁ Ντίκ κατέβηκε γρήγορα τὴ σκάλα τοῦ καταστρώματος καὶ χάθηκε στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ καραβιοῦ

— Μαμά! ξανακούστηκε μιὰ μακρυνὴ φωνή.

Τὸ κορίτσι ἔμεινε ἀνήσυχο καὶ σκεφτικὸ στὴ γωνιά του. Ἡ κατάσταση τώρα γινόταν ἀκόμα πιὸ σοβαρὴ μὲ τὴν παρουσία ἑνὸς μωροῦ σχεδὸν πάνω στὸ καράβι. Ἡ Λευκὴ δὲν ἦταν παραπάνω ἀπὸ ἕξη χρονῶν. Μὲ τὸ ὄμορφο προσωπάκι της, τὰ διασκεδαστικά της τραγουδάκια καὶ μὲ τὶς ἔξυπνες ἀπαντήσεις ποὺ ἔδινε χτὲς ἀκόμα, ἦταν ἡ χαρὰ τῶν ἐπιβατῶν τοῦ «Πράσιγκ». Τώρα ὅμως; Μὲ ποιὸ τρόπο θὰ μποροῦσαν νὰ τῆς ἐξηγήσουν τὸ τρομερὸ δράμα ποὺ συνέβη; Ποιὰ κακιὰ τύχη τὸ χώρισε ἀπ' τὴν κυρία Μπλανσὰρ καὶ δὲν πρόφτασε νὰ τὴν πάρει μαζί της; Θὰ μποροῦσε ἀκόμα τὸ κοριτσάκι αὐτὸ ν' ἀνθέξει τὸ χωρισμὸ τῆς μανούλας του;

Ἡ Ἀννούλα, ἀδυνατοῦσε νὰ βρεῖ ἔστω καὶ μιὰν ἀπόκριση σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτήσεις ποὺ τὴν πολιορκοῦσαν. Ἀπὸ χτές, ζοῦσε μέσα σ' ἕναν τρομερὸ ἐφιάλτη ποὺ σκέπαζε τὸ μυαλό της μὲ μιὰ πυκνὴ ταχυιά. Καταλάβαινε ὅμως ὅτι ἡ παρουσία τῆς Λευκῆς θὰ ἔφερνε κάποια σοβαρὴ ἀλλαγὴ σὲ ὅλα, θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν προστατέψουν, καὶ νὰ τὴν ὑπερασπίσουν ἀπέναντι σὲ ἐνδεχομένους κινδύνους. Ἀλλὰ πῶς; Μήπως καὶ ἡ δική τους ζωὴ δὲν κρεμόταν ἀπὸ μιὰ κλωστίτσα; Ἔτσι νὰ ἔγερνε τὸ καράβι περισσότερο ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, θὰ βρίσκονταν καὶ οἱ τρεῖς στὰ κύματα τῆς ἀγριεμένης θάλασσας. Κι' ὅμως σκεφτόταν τὸ κορίτσι, τὴ Λευκὴ ἔπρεπε νὰ τὴν προσέχει τόσο καλά, ὅσο θὰ τὴν πρόσεχε καὶ ἡ μητέρα της. Ἡ Ἀννούλα, ἦταν πολὺ μικρὴ ἀκόμα γιὰ ν' ἀναλάβει τέτοια φροντίδα, νὰ παίξει δηλαδὴ τὸ σπουδαῖο αὐτὸ ρόλο τῆς μητέρας. Καὶ μὲ κάποια σιωπηλὴ ἀγωνία ρωτοῦσε τὸν ἑαυτό της ἂν θὰ μποροῦσε νὰ τὰ καταφέρει. Μήπως δὲν εἶχε καὶ ἡ ἴδια ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια, ἀπὸ προστασία κι' ἀπὸ παρηγοριά;

Ὁ Ντίκ, παρουσιάστηκε στὴ σκάλα τοῦ καταστρώματος, κρατῶντας τὴ Λευκὴ στὴν ἀγκαλιά του. Τὸ μικρὸ κοριτσάκι ἔκλαιε μὲ λυγμοὺς καὶ ἦταν σχεδὸν ὁλόγυμνο γιατὶ δὲν ἤξερε ἀκόμα νὰ ντυθεῖ μονάχο του. Ὁ Ντίκ, τοῦ εἶχε ρίξει ἕνα σάλι στοὺς ὤμους του, μὰ ὡστόσο τὰ δυὸ ποδαράκια του ἦταν γυμνὰ ὡς ἀπάνω, χωρὶς κάλτσες καὶ παπούτσια.

Ἡ Ἀννούλα τὴν πῆρε μὲ τρυφερότητα στὴν ἀγκαλιά της. Τὴν τύλιξε ὁλάκερη μέσα στὸ μεγάλο σάλι καὶ κάθησε πάνω στὰ σκοινιά.

— Δυστυχισμένο πλασματάκι! ψιθύρισε ξεχνώντας τὸ δικό της πόνο. Πῶς ἦταν νὰ βρεθῆς καὶ σὺ σ' αὐτὴ τὴν περιπέτεια;

—Ἦταν ὁλομόναχη στὴν καμπίνα της, ἐξήγησε ὁ Ντίκ. Φαίνεται πὼς κοιμόταν τὴν ὥρα ποὺ ἤρθανε οἱ Γερμανοὶ κι' ἔτσι μικροσκοπικὴ καθὼς εἶναι δὲν θὰ τὴν πρόσεξαν. Ἀλλά... μπορεῖ νὰ τὴν ἄφησαν ξεπίτηδες ἐδῶ μέσα, μπορεῖ...

— Ξεπίτηδες; τὸν διέκοψε ἡ Ἀννούλα.

Τὸ ἀμερικανόπουλο σήκωσε τοὺς ὤμους του.

— Γιατὶ ὄχι; εἶπε. Οἱ Γερμανοὶ διασκεδάζουν μὲ κάτι τέτοια. Ἕνα παιδὶ ὁλομόναχο στὴ μέση τῆς θάλασσας εἶναι βέβαια σπάνιο φαινόμενο. Καὶ τὰ σπάνια φαινόμενα τοὺς συγκινοῦν. Δὲν λογαριάζουν τὴ ζωή.

«Κοίταξε! εἶπε ὁ Ντίκ...»

(Ἀκολουθεῖ) ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΙΧΩΣ ΜΑΜΑ

(Γραμμένο στὴν ἀνηψιούλα μου)

Ἡ ἀνηψιά μου ἡ μπεμπούλα
εἶν' ἑνάμισυ χρονῶν
κι' ἀπὸ τόση δά. . . μικρούλα
εἶναι κιόλας ὀρφανό.

Στὰ ξανθά της τὰ μαλλάκια
μιὰ κορδέλα θαλασσιά,
μιὰ ποδίτσα μὲ φιογγάκια,
καὶ καλτσάκια καφετιά.

Ἀγγελούδι σὰν κοιμᾶται,
διαβολάκι σὰν ξυπνᾶ,
κι' οὔτε μιὰ φορὰ θυμᾶται
πὼς δὲν ἔχει πιὰ μαμά.

Ἔτσι κι' ὅταν μεγαλώσεις
νᾶχεις πάντα τὴ χαρὰ
καὶ ποτὲ νὰ μὴν τὸ νοιώσεις
πὼς δὲν ἔχεις πιὰ μαμά.

Νίκη

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Εὔθυμες κάνομε βόλτες στὴν αὐλὴ πρὶν χτυπήσει τὸ κουδούνι γιὰ τὴν προσευχή. Μιὰ ἔρχεται τρεχάτη ἡ ἐπιμελήτρια καὶ μᾶς λέει πὼς θὰ κάνουμε διαγωνισμὸ Μαθηματικῶν. Μόλις ἀκούμε αὐτὰ τὰ λόγια, τά ἀσεῖα καὶ οἱ φλυαρίες παύουν καὶ παγώνουμε στὴ θέση μας. Πώ! πώ! τί θὰ κάνουμε; ἀπροετοίμαστες τώρα, τί θὰ γράψουμε; Ἐνῶ αὐτὲς οἱ σκέψεις περνοῦν ἀπ' τὸ μυαλό μας νά, χτυπᾶ καὶ τὸ κουδοῦνι καὶ δὲν ξεχωρίζουμε τοὺς κτύπους του ἀπὸ τῆς καρδιᾶς μας. Ἀφοῦ κάνουμε προσευχὴ μπαίνομε μέσ' στὴν τάξη μὲ κατεβασμένα μοῦτρα καὶ σφιγμένη τὴν καρδιὰ καὶ καθόμαστε στὰ θρανία. Οὔτε γέλια σὰν ἄλλες μέρες, οὔτε τίποτε. Σὲ λίγο νὰ καὶ ὁ καθηγητής μας συνωφρυωμένος ὅπως πάντοτε καὶ μᾶς ἀναγγέλλει — σὰ νὰ μὴν ἤξερε καὶ σὰ νὰ μὴ ἔνιωθε πὼς τὸ ξέραμε — ὅτι ἔχομε διαγωνισμό. Λοιπόν, μᾶς λέει, ἑτοιμοι; Καὶ οἱ ἐρωτήσεις πέφτουν σὰ σφυριὲς στὴν καρδιά μας. Τί δύσκολες ποὺ εἶναι, Θεέ μου! Τέσσερα προβλήματα νὰ τὰ λύσωμε σὲ μιὰ ὥρα. Μὲ τὴν ἄκρη τῆς πέννας στὸ στόμα κοιτᾶμε αὐτὴ τὴ κόλλα ποὺ πρέπει νὰ γεμίσει. Σιγὰ-σιγὰ ἀμίλητες πηγαίνουμε τὶς κόλλες ἄσπρες καὶ περιμένομε πιὰ τὸ μοιραῖο «κουλούρι»

Τὴν ἄλλη μέρα ἐκεῖ ποὺ περπατᾶμε λυπημένες νά κι' ἡ ἐπιμελήτρια ἄραγε τί θὰ μᾶς πῇ πάλι; Ἄ! τί χαρά! Μὰ καὶ τί τύχη! Ἡ ὑπηρέτρια τοῦ δασκάλου μας ἔσκισε κατὰ λάθος τὶς κόλλες κι' ἔτσι γλυτώσαμε. Πώ! πώ! τί πήδους ποὺ κάνουμε! Εὐλογημένη ἂς εἶσαι ὑπηρέτρια! Νά, χτυπᾶ καὶ τὸ κουδούνι μὰ τώρα τὸ ἀκοῦμε μὲ χαρὰ καὶ πηγαίνουμε γιὰ προσευχή.

Ἀγριολούλουδο

ΜΙΑ ΝΥΧΤΑ ΣΤΟ ΒΑΠΟΡΙ

Ταξιδεύομε. Εἶναι νύχτα... τ' ἄστρα σὰν ἀσημένια καρφιὰ φαίνονται στὸν οὐρανό, ποὺ σὰν μαῦρο βελούδινο χαλὶ ἁπλώνεται παντοῦ. Τὰ νησιὰ ποὺ περνᾶμε μοιάζουν μὲ μαῦροι δράκοι τοῦ παραμυθιοῦ καὶ πότε-πότε κανένας φάρος σὰν μάτι ποὺ ἀνοιγοκλείνει... Καθισμένη στὴ σέζ-λόγκ κοιτάζω τὸ φεγγάρι. Εἶναι πανσέληνος καὶ σκορπίζει τὸ ἀσημένιο του φῶς καὶ κάνει σὰν μιὰ στήλη ἀσημένια μὲς στὴ θάλασσα. Μὰ ἀκούω μιὰ φωνή: —Ἔλα κάτω νὰ κοιμηθῇς. Μὲ λύπη μου ἀφήνω τὸ ὡραῖο θέαμα καὶ κατεβαίνω.

Ἀγριολούλουδο

ΑΝ ΘΕΣ ΝΑ ΝΙΚΗΣΗΣ

Μέσ' τῆς ζήσης
τ' ἀνήλιο τραχὺ μονοπάτι,
νὰ βαδίσῃς ἂν θές,
κι' ἄμα θὲς νὰ νικήσῃς
καὶ στῆς μοίρας ν' ἀνέβῃς
τὸ ξέφρενο τ' ἄτι
καὶ σ' αὐτὸ καβαλλάρης
μακριὰ ν' ἀντικρύσῃς,

Μὴν ἀκοῦς τοὺς ἀνέμους
ποὺ θέλουν νὰ φέρουν
στὴν καρδιά σου τὸ σάλο.
Καὶ σὰν θὰ ξανοίξῃς
τὰ φτερά σου σὲ τόπους
ποὺ μίση δὲν ξέρουν
τότε πιὰ νέους δρόμους
στοὺς πίσω θὰ δείξεις

Μαϊστράλι

ΠΑΡΑΠΟΝΟ

Ὅ,τι κι' ἂν εἶναι μέσα στὴν ψυχή μου,
τραγούδι πάντα θέλω νὰ ξεσπάσει
εἴτε χαρὰ εἴτε λύπη μυστική μου.

Στὸν οὐρανὸ γυρεύοντας νὰ φτάσει
λαλιὰ τρέχει νὰ πάρῃ κι' ὠϊμένα!
θαρρῶ πὼς κάτι μέσα μου θὰ σπάσει

μὰ δὲν ἀκούω νὰ βγαίνῃ ἦχο κανένα.
Καὶ πρέπει πάντα νὰ τὰ ξανακλείσω
μέσα μου—χαρωπὰ εἶν' ἢ λυπημένα—

Τὰ λόγια π' ἀνεβαίνουν νὰ τὰ σβύσω.
Καὶ στὴν καρδιὰ μιὰ πίκρ' ἀργοσταλάζει,
μὰ οὔτε αὐτὴν δὲν κάνει νὰ ἱστορήσω.

Νὰ κράξω ποιὸ μὲ κρυφοτρώει μαράζι.
Τὸν πόνο πρέπει μέσα μου νὰ κλείσω,
ποὺ δὲν μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ τραγουδήσω.

Ἑλληνικὴ Ραχούλα

ΣΥΝΝΕΦΑ

Ζηλεύω τὰ σύννεφα ποὺ σὰν ἐρημικοὶ ταξιδιῶτες ἀρμενίζουνε μέσα στὸ πέλαγος τ' οὐρανοῦ. Μοιάζουνε σὰν τρεχαντήρια στολισμένα σὲ μέρα γιορτερή. Εἶναι κάτι μικρὰ συννεφάκια ποὺ ὁ ἥλιος σὰν δύει τοὺς κεντάει χρυσὲς γιρλάντες στὸν χιονάτο μανδύα τους. Εἶναι ἄλλα ρόδινα σὰν τὶς πρῶτες ἐλπίδες ποὺ φυτρώνουνε δειλὰ στὴν καρδιά. Κι' ἀρμενίζουνε ἀδιάκοπα σὲ μακρυνὸ ἀγύριστο ταξίδι τους. Σὰν θλιμμένοι προσκυνητὲς διαβαίνουνε αἰώνια, δίχως ἀρχὴ καὶ δίχως τέλος.

Ζηλεύω τὰ σύννεφα ποὺ ἀργοδιαβαίνουν στὸν γαλάζιο οὐρανό. Στὸ πέρασμά τους ἀγγίζουνε τὸ ἄπειρο καὶ τ' ἄστρα ποὺ φέγγουνε σὰν εὐτυχισμένα μάτια.

Ἀμαρυλλὶς

Η ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Σκλαβιά! λέξη γεμάτη πόνο, λέξη γεμάτη φόβο, μὰ καὶ ἡρωϊσμό. Λέξη ποὺ κάνει τοὺς ἀνθρώπους νὰ παίρνουν τὰ ψηλὰ βουνὰ ζητώντας πάντα τὴν ἐλευθερία, ζητῶντας ν' ἀναπνεύσουν τὸν καθαρὸν ἀέρα τῆς πατρίδας τους, τὸν ἀέρα ποὺ νὰ μὴν εἶναι μολυσμένος ἀπὸ τὸν κατακτητή.

Χιλιάδες ἄνθρωποι μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι τοῦ Σωτήρα μας ζητοῦν τὴ σωτηρία τους. Τὴν Ἐλευθερία. Τὴν Ἐλευθερία ποὺ θὰ μᾶς λύτρωνε, ποὺ θὰ μᾶς ἔκανε ὅλους μας ν' ἀναπνεύσωμε τὸν ἐλεύθερο ἀέρα. Τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια περιμέναμε νὰ ξημερώσει αὐτὴ ἡ πολυπόθητη μέρα.

Καὶ νά. Μιὰ ἀναλαμπὴ ἔσχισε τὸ πυκνὸ σκοτάδι ποὺ μᾶς ἔπνιγε. Μέσα στὴν ἀναλαμπὴ φάνηκε ἡ λευτεριὰ ἀσπροφορεμένη, φορτωμένη μὲ δάφνες γιὰ νὰ ράνει τοὺς τάφους τῶν ἐθνομαρτύρων μας, καὶ στεφάνια γιὰ νὰ στεφανώσει τοὺς ἥρωές μας. Κρατοῦσε στὸ χέρι της ἕνα σπαθὶ γιὰ νὰ μᾶς κόψει τὶς βαριὲς ἁλυσίδες ποὺ μᾶς ἔδεναν. Τὶς ἁλυσίδες αὐτὲς ποὺ τόσο μᾶς ἔσφιγγαν καὶ μᾶς ἔκαναν νὰ πονοῦμε.

Ἡ Λευτεριὰ σιγὰ-σιγὰ προχωροῦσε καὶ ἡ λάμψις ποὺ τὴν τριγύριζε ἐμεγάλωνε. Περπατώντας πάνω στὰ ἐρείπια ποὺ ἄφησε ὁ κατακτητὴς στὸ τιμημένο χῶμα τῆς Ἑλλάδας μας ποὺ τὸ πότισαν μὲ τὸ τιμημένο τους αἷμα τόσοι ἥρωες καὶ τόσοι μάρτυρες. Χτυποῦσε βιαστικὰ τὸ σπαθί της τριγύρω της καὶ ἄκουόταν τὸ σπάσιμο τῶν ἁλυσίδων τῆς σκλαβιᾶς, καὶ ἀπὸ τὰ στήθια τῶν σκλάβων ποὺ ἐλευθέρωσε ὑψωνόταν ἕνας ὕμνος ποὺ τὰ τελευταῖα του λόγια ἀντηχοῦσαν σ' ὅλο τὸν κόσμο: Χαῖρε, ὦ χαῖρε, Λευτεριά . . .

Γριὰ Μπεμπέκα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Ποῦ κάθεται ἡ γιαγιά σου, Λιλίκα;
— Στὴν πολυθρόνα της!

Ναυτάκι

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 25000, Ἑξάμηνη δρχ. 15000. Τρίμηνη 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2.— Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἑξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΑ
ὁδὸς Ἀριστείδου 10
Ἀθῆναι

Ο ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΜΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ προκηρύσσει ἀπὸ τὴν Παιδικὴ Ὥρα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν ἕνα Διαγωνισμὸ Αἰνίγματος. Ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα, ποὺ δίχως ἄλλο θὰ παραπολυθοῦν καὶ τὴν τόσο ἐνδιαφέρουσα Παιδικὴ Ὥρα τοῦ Σταθμοῦ μας, θὰ λάβουν βέβαια μέρος στὸ διαγωνισμὸ αὐτόν.

Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ πετάγεται ἄσπρο καὶ πέφτει κίτρινο;

Τὶς ἀπαντήσεις σας θὰ τὶς στείλετε ὄχι στὴ Διάπλασι, ἀλλὰ στὸ Ἔθν. Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας, ὁδὸς Ρηγίλλης 4, «Γιὰ τὴ θεία Δένα».

Στὶς τρεῖς καλύτερες ἀπαντήσεις θὰ δοθοῦν γιὰ βραβεῖα ἀπὸ μιὰ τρίμηνη συνδρομὴ στὴ Διάπλασι.

ΘΘ

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ.Σ.Σ.

Ὅλοι οἱ συνδρομηταὶ καὶ οἱ ἀγορασταὶ ποὺ ἔχουν ψευδώνυμο, καὶ ποὺ ἔχουν ἀνανεώσει τὴ συνδρομή τους γιὰ τὸ 1947, μποροῦν νὰ στείλουν ἀπὸ ἕνα πεζὸ ἢ ἀπὸ ἕνα ποίημα γιὰ τὴ Σ.Σ.Σ. κάθως καὶ ὅσα Π. Πνεύματα θέλουν. Ἐπίσης ἐπειδὴ φ' ἀρχίσουμε νὰ δημοσιεύουμε καὶ καλλιτεχνικὴ συνεργασία, ὅσοι ἐπιτηδεύονται στὸ σχέδιο μποροῦν νὰ στείλουν σκίτσα ἢ εἰκονογραφημένα παιδικὰ πνεύματα, ἀρκεῖ νὰ εἶναι *πρωτότυπα* δικά τους καὶ ζωγραφισμένα μὲ *μαῦρο σινικὸ μελάνι*.

ΘΘ

ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η ΣΤΗΛΗ ΣΑΣ

Ἡ «Διάπλασις» πρόκειται νὰ καθιερώσει μιὰ μεγάλη καινοτομία. Θὰ διαθέσει *μιὰ στήλη* στοὺς ἀναγνώστες της, ἡ ὁποία θὰ εἶναι ἀποκλειστικὰ ἀφιερωμένη στὴν ἐκδρομική, προσκοπική, ἀθλητική, καλλιτεχνικὴ καὶ φιλανθρωπικὴ κίνηση τῶν σχολείων, τῶν προσκοπικῶν ὁμάδων ἢ τῶν διαπλασιακῶν συλλόγων. Ἀπὸ τὶς εἰδήσεις αὐτές, ὅσες κρίνονται ἐπίκαιρες κι' ἐνδιαφέρουσες θὰ δημοσιεύονται *δωρεάν*, ἀρκεῖ νὰ τὶς λαμβάνομε ἐγκαίρως καὶ νὰ ἔχουν τὴ σφραγίδα ἢ τὴν ὑπογραφὴ τῶν ὑπευθύνων, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι συνδρομηταὶ ἢ ἀγοραστὰι μὲ ψευδώνυμο.

ΘΘ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

1.— Τὸ ψευδώνυμο χρειάζεται προπάντων γιὰ νὰ μπορῇ τὸ παιδὶ νὰ λαβαίνῃ μέρος *πιὸ ἐλεύθερα* στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ, παρὰ ἂν ἦταν ὑποχρεωμένο νὰ φαίνεται παντοῦ μὲ τὸνομά του, καὶ προπάντων στὴν Ἀλληλογραφία, ὅπου ἡ «Διάπλασις» μιλεῖ καὶ συμβουλεύει σὰ μητέρα. Γι' αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο πρέπει νὰ κρατιέται *μυστικό*, (νὰ μὴν τὸ ξέρει παρὰ ἐκεῖνος ποὺ τὄχει κι' ἡ «Διάπλασις»).

2.—Τὸ ψευδώνυμο εἶναι πάντα μιὰ λέξη ἢ μιὰ φράση ἀπὸ δυὸ λέξεις, (καὶ μὲ τὸ ἄρθρο τρεῖς). Π. χ.: *Αὔρα*, ἢ *Φαληρικὴ Αὔρα*, ἢ *Αὔρα τοῦ Φαλήρου*. Ἐκτενέστερα ψευδώνυμα δὲν ἐπιτρέπονται. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπονται τἀκατάλληλα γιὰ τὴ «Διάπλασι», τἀνάρμοσα γιὰ παιδιά, καθὼς καὶ ὀνόματα ξένα ἢ *ἐπιφανῶν ζώντων προσώπων, πολιτικῶν* κτλ.

3.—Ὅποιος συνδρομητής, ἢ ἀδέλφι του, θέλει νὰ πάρῃ ψευδώνυμο, πρέπει νὰ πληρώσῃ τὸ δικαίωμα (βλέπε Τιμολόγιο) καὶ νὰ προτείνει μερικὰ ψευδώνυμα τῆς ἀρεσκείας του. Ἀπ' αὐτὰ ἡ «Διάπλασις» τοῦ ἐκλέγει ἕνα καὶ τὸ δημοσιεύει σὲ μιὰ ἰδιαίτερη στήλη τῆς «Ἀλληλογραφίας» της, ποὺ ἐπιγράφεται *Ἐγκρίσεις Ψευδωνύμων*. Στὴ στήλη αὐτή, κάθε ψευδώνυμο συνοδεύεται ἀπὸ τἀρχικὰ ἐκείνου ποὺ τὸ παίρνει (ἢ κι' ἀπὸ ψεύτικα ἀρχικά, ἢ ἄλλα διακριτικὰ σημεῖα ποὺ στέλνει, ἂν θέλει, γιὰ περισσότερη μυστικότητα) κι' ἀπὸ ἕνα *ἀ*. ἂν τὸ ψευδώνυμο ἀνήκῃ σ' ἀγόρι, ἢ ἀπὸ ἕνα *κ*. ἂν ἀνήκῃ σὲ κορίτσι. Ἡ διάκριση αὐτὴ εἶναι *ὑποχρεωτική*.

4.—Ἄλλα ἕνας συνδρομητὴς ἢ ἀδέλφι του μπορεῖ, ἂν θέλῃ, νὰ πάρει καὶ δυὸ ἢ καὶ περισσότερα ψευδώνυμα, γιὰ νὰ μεταχειρίζεται πότε τοῦτο καὶ πότε τὸ ἄλλο. Ἐννοεῖται ὅτι γιὰ κάθε ψευδώνυμο πρέπει νὰ πληρώσει δικαίωμα χωριστά. Ἀλλὰ ὅσα ψευδώνυμα κι' ἂν ἔχῃ, μόνο ἀπὸ τὸ ἕνα ἔργο του ἢ ἀπὸ μιὰ ἀπάντησή του μπορεῖ νὰ στέλνει σὲ κάθε Διαγωνισμό, μ' ἓν' ἀπὸ τὰ τά ψευδώνυμά του, ὅποιο θέλει κάθε φορά.

5.—Ὁ ψευδωνυμοῦχος πρέπει νὰ γράφῃ τὸ ψευδώνυμό του μαζὶ μὲ τὸνομά του, *σὲ ὅ,τι στέλνει στὴ «Διάπλαση»*. Κι' ἂν ἔχῃ πολλὰ ψευδώνυμα, πρέπει νὰ γράφει κάθε φορὰ *μόνο* ἐκεῖνο μὲ τὸ ὁποῖο θέλει νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ ἡ «Διάπλασις», ἢ νὰ λάβει μέρος σ' ἕνα Διαγωνισμό, ἢ νὰ δημοσιευθῇ ἕνα κομμάτι του στὴ Σελίδα. *Ὄνομα καὶ ψευδώνυμο πρέπει νὰ εἶναι ἀχώριστα* καὶ ποτὲ νὰ μὴ γράφεται μόνο τὸ ἕνα ἢ μόνο τὸ ἄλλο.

6.—Στὸ τέλος τοῦ διαπλασιακοῦ ἔτους (30 Δεκεμβρίου), λήγει ἡ ἰσχὺς κάθε ψευδωνύμου, σὲ ὁποιαδήποτε ἐποχὴ κι' ἂν τὸ πῆρε ὁ κάτοχός του. Καὶ γιὰ τὸ ἑπόμενο ἔτος, ἂν θέλῃ τὸ ἴδιο, πρέπει νὰ τὸ *ἀνανεώσει* καὶ νὰ πληρώσῃ πάλι δικαίωμα. (Τὸ ἴδιο θὰ πληρώσῃ κι' ἂν θέλῃ νὰ πάρῃ καινούριο). Οἱ *ἀνανεώσεις* δημοσιεύονται στὴ σχετικὴ στήλη τῆς Ἀλληλογραφίας, χωρὶς ἀρχικὰ αὐτές, ἀλλὰ μόνο μὲ τὸ διακριτικὸ *ἀ* ἢ *κ*.

7.—Συνήθως οἱ ἀνανεώσεις τῶν ψευδωνύμων γίνονται μαζὶ μὲ τὴν ἀνανέωση τῆς ἐτησίας συνδρομῆς, ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου. Ἀλλὰ κι' ἀργότερα μπορεῖ κατείς νὰνανεώσει τὸ ψευδώνυμό του, ἀρκεῖ νὰ τὸ βρῇ ἐλεύθερο. Γιατὶ μόνο *ὡς τὸ τέλος Ἰανουαρίου* ἡ «Διάπλασις» εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κρατῇ τὰ ψευδώνυμα τοῦ περασμένου ἔτους στὴ διάθεση τῶν πρώτων τους κατόχων. Ὕστερα τὰ δίνει σ' ὁποιους τὰ ζητήσουν.

8.—*Νἀλλάξει* κανεὶς ψευδώνυμο μπορεῖ καὶ στὸ μέσο τοῦ ἔτους, καὶ στὸ τέλος, ὅποτε θέλει. Ἀλλὰ θὰ πληρώσει πάλι *δικαίωμα ἀλλαγῆς*, ἔστω κι' ἂν δὲν ἔλῃξε ἀκόμα ἡ ἰσχὺς τοῦ ψευδωνύμου ποὺ ἀφίνει.

Οἱ συνδρομηταὶ ποὺ ἀλλάζουν κατοικία παρακαλοῦνται νἀμᾶς εἰδοποιοῦν ἔγκαιρως γιὰ νὰ μὴ χάνεται τὸ φύλλο τους.

ΟΙ ΑΥΤΑΙ ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ Α' ΦΥΛΛΟΥ

Μαίρη Μαύτα, Πειραιεύς, *Ἀγριοκάτοικο, Χρῆστος Παπαδόπουλος*, Ἀθῆναι, *Τήλεφος, Ἀγγέλω Παρούτη*, Κύπρος, *Ἔντελβαϊς, Α. Ξανθάκου*, Ἀθῆναι, *Ἀριστείδης Παπαχαραλάμπους*, Παιανία, *Δ. Ἀργυρόπουλος*, Ν. Φάληρον, *Μοναχοπαίδι, Ἀτρεύς, Γιολάντα Νικολαρέα*, Ἀθῆναι, *Ἔλμ. Θεοδοσοπούλου*, Ἀθῆναι, *Στ. Τσούμας*, Πειραιεύς, *Μαρίκα Κορωνάκη*, Ἀθῆναι, *Ἀριστ. Κάτσας*, Ἀθῆναι, *Ἠλ. Βουγιούκας*, Ἀθῆναι, *Π. Κ. Δέτσικας*, Ἀθῆναι, *Γιαννάκης Βαμβακᾶς*, Ἀθῆναι, *Ἰλόνα Λορέτη*, Ἀθῆναι, *Μαῦρο Βέλος, Ἔλλη Νικολαΐδου*, Ἀθῆναι, *Εὐστ. Στερίμπερ*, Ἀθῆναι, *Οὐρανία Κόλια*, Ἀθῆναι, *Μιχ. Δρακάκης*, Ἀθῆναι, *Πόπη Στυλιανοπούλου*, Νέα Σμύρνη, *Μαρία Ἰατροπούλου*, Ἀθῆναι, *Μικρὴ Λογοτέχνις κι' ἕνας Ἀνώνυμος*.

Ἡ *Μαίρη Μαύτα* ποὺ βρῆκε πρώτη τὴ λύση καὶ τοῦ προβλήματος καὶ τῆς μαγικῆς εἰκόνος ἂς περάσει ἀπὸ τὰ γραφεῖα μας νὰ πάρει τὸ βραβεῖο της.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1947

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΘΗΚΑ στὸ νέο μου γραφεῖο, ὁδὸς Ἀριστείδου 10, κοντὰ στὸ Χρηματιστήριο. Πολὺ κεντρικό, βλέπετε. Ἔχω ὅμως πάντα καὶ τὸ παλιὸ στὴν ὁδὸν Λέκκα 18, τὸ Βιβλιοπωλεῖο «Ἀνατολή» ὡς Πρακτορεῖο.

Σᾶς θυμίζω τὸ Ψευδώνυμό σας, τὸ Ξεσπάθωμα, τὸν Διαγωνισμὸ τῶν Λύσεων καὶ τὸν Διαγωνισμὸ πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων. Καὶ πάντα σᾶς περιμένω.

Σήμερα θὰ βάλω σὲ λίγη τάξη τὴν Ἀλληλογραφία μου, ποὺ ἡ καθυστέρηση κι' οἱ ἄλλες ἀνωμαλίες τῆν κρατοῦν ἀκόμα σὲ ἀταξία. Καὶ πρῶτα-πρῶτα ἔχω πολλὰ γράμματα, ποὺ χωρὶς νὰ εἶναι πολὺ νέα, δὲν εἶναι οὔτε καὶ πολὺ παλιά. Θὰ τοὺς ἀπαντοῦσα στὰ τελευταῖα φυλλάδια τοῦ 1946, ἀλλὰ δὲν μπόρεσα· καὶ τοὺς ἀπαντῶ ἐδῶ, μὲ λίγα λόγια στὸ καθένα, γιατ' εἶναι πολλὰ κι' ὁ χῶρος δὲν θὰ συγχωροῦσε περισσότερα.

Σὲρ Νίκ, παλιέ μου φίλε, τί συγκινητικὸ τὸ τελευταῖο σου γράμμα τοῦ 1946! Εἶδες ὅμως πῶς οἱ φόβοι σου ἦταν μάταιοι; ἂν ἔβαλα χρώματα, οὔτε τὸ χρῶμα μου ἔχασα, οὔτε ἔγινα «ἕνα περιοδικὸ σὰν τὰ ἄλλα»... — *Μαῦρο Βέλος*, καὶ τὸ γράμμα ὡραῖο κι' ἡ πρωτοχρονιάτικη κάρτα· εὐχαριστῶ πολὺ καὶ τοῦ χρόνου. — *Δοὺξ τῆς Λευκάδος*, καὶ σένα σ' εὐχαριστῶ πολύ. Ὁ κ. Ξ. κατοικεῖ στὴν ὁδὸν Ἑπτανήσου 38 (Κυψέλη). Καὶ εὐχαρίστως θὰ σοῦ ὑπέγραφε τὴν «Ἀθανασίαν» ἂν τοῦ τὴν πήγαινες ἢ τοῦ τὴν ἔστελνες μὲ ἄνθρωπο. — *Μαῦρο Βέλος*, κι' ἄλλο γράμμα σου ἀπὸ 5 Δεκεμβρίου. Ἔστειλα Μ. Μυστικά. — *Προκομένη Τεμπέλα*, τὰ ἔλαβα ὅλα, μὴν ἀνησυχεῖς. Ναί, ὅ,τι κατάλληλη εἰκόνα βρίσκεις σὲ ξένα περιοδικά, προπολεμικὰ ἢ τωρινὰ νὰ μοῦ τὴ στέλνεις· ἔχω ἀνάγκη μετὰ τὴν καταστροφὴ τοῦ ἀρχείου μου. — *Θρυλική Ροδόπη*, δὲν τὸ ξέχασα ἀλλὰ οἱ περιστάσεις... Ἐλπίζω στὸ ἐρχόμενο. — *Φρουδὲ τῆς Γαλανόλευκης*, ἔλαβα, εὐχαριστῶ.—*Σπουργίτι*, εὐχαριστῶ πολύ. Ἕνα μῆνα καὶ μιὰ ἑβδομάδα γιὰ νὰ φτάσῃ τὸ φύλλο μου ἀπὸ δῶ ὡς ἐκεῖ; πραγματικῶς, σπουδαῖο ρεκόρ! — *Χελιδονάκι*, ἡ πρώτη μέρα ποὺ εἶσαι ἀπύρετη (24 Δεκ.) τί καλά! Ἐλπίζω νὰ μὴν ξαναρρωστήσῃς πιὰ κι' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές.

Παλαιότερα γράμματα ἀπὸ τἀνωτέρω καὶ γι' αὐτὸ δὲν τοὺς ἀπαντῶ παρὰ μὲ ἁπλῆ μνεία — ἔχω κι' ἀπὸ τοὺς ἑπομένους: *Χελιδονάκι* (16 Δεκ.), *Ἀγριολούλουδο, Προκομένη Τεμπέλα*, (5 καὶ 16 Δεκ.), *Σὲρ Νὶκ* (29 Νοεμ.), *Γελαστὸς Λογοτέχνης* (3 Δεκ.), *Ἡρωΐς Ἑλληνοπούλα* (26 Δεκ.), *Σπουργίτι* (21 Ὀκτ.), *Ροδανγὴ* (1 Δεκ.), *Τριπολιτσιοτάκι* (1 Δεκ.), *Λόρδος Βύρων* (28 Νοεμ.). Ἔτσι φυλάγω μόνο γράμματα νέα, τοῦ 1947, σὰ ὁποῖα θἀρχίσω νὰ παντῶ τακτικὰ ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδέλφια των, δρχ. 2000. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτῶντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητοῦ δρχ. 3000.

Νέα Ψευδώνυμα: Λευκὴ Πεταλούδα, κ. (ΡΣ), Λεωνίδας, ἀ. (ΓΚ), Πειρακτήριον, ἀ. (ΝΒ), Χιονισμένο Ἐντελβάϊς, ἀ. (ΑΒ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἀτίθασσος, κ. Ἀσχημόπαπο, κ. Ἴκαρος, ἀ. Μοναχοπαίδι κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Μαρίαν Θ. Δουκαρέλλη* (ὁ τόμος τῶν «Ἀθηναϊκῶν Ἐπιστολῶν» ἀπὸ τοὺς «Φίλους τοῦ Βιβλίου» θὰ ἐκδοθῇ μετὰ δύο μῆνες· εὐχαριστῶ πολύ) *Ἀνδαλουσίαν, Κάποιον* κτλ. κτλ.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 305ου Διαγωνισμοῦ λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσιευθῆ.

26. Λεξίγριφος

Ἐπίρρημ' ἐπιβεβαιωτικό,
Ρῆμα, περὶ ἀρχῆς, κοινό
Καὶ σύμφωνο στὸ τέλος γράφω,
Κι' ἀρχαῖο ναύαρχο κλεινὸ
Σηκώνω τώρ' ἀπὸ τὸν τάφο.

Κορινθιακὸ Ἀκρογιάλι

27. Στοιχειοτονόγριφος

Εἶμαι βασίλισσα, ἁγία κι' ἄλλα
Μὰ ἕνα γράμμα γιὰ οὐρὰ ἂν προσθέσῃς
Κι' ἀπὸ αὐτὴν τὸν τονισμό μου μεταθέσῃς
Βασίλειο κάνεις στὴν Ἀσία ἀπ' τὰ μεγάλα.

Τριπολιτσοτάκι

28. Μεταγραμματισμὸς

Εἶναι ἀρρώστεια φοβερῆ
Κι' ἄλλοι του ὅπου τὸν βρῇ,
Γιατὶ δυνατὸ νὰ μπῇ.
Ὁ λαιμὸς ἂν ἀλλαχθῇ,
(τῆς ἀρρώστειας παναπῆ)
Καὶ σ' αὐτὸ ποὺ θἀνοιχθῇ.

Ἡρακλῆς

29. Αἴνιγμα

Λίγο φαρδύ,
Πολὺ μακρύ,
Ἀκούραστο περνάω
Μέσ' ἀπὸ χῶρες καὶ χωριὰ
Μὰ κι' ἀπὸ λόφους καὶ βουνά,
Χαρούμενο κυλάω.

Σκαλιστήρι

30. Κλῖμαξ

Τ—Σ
Τ——Σ
Τ———Σ
Τ————Σ
Τ—————Σ
Τ——————Σ
Τ———————Σ

Κάθε παύλα ἀντιπροσωπεύει γράμμα· καὶ ἀναγινώσκονται κατὰ σειρὰν ἐξ ἀρχῆς: ἀντωνυμία, ἐπίρρημα, ποταμός, ζῶον, ἀρχαία βασίλισσα, ρωμ. αὐτοκράτωρ, λατῖνος ποιητής.

Ἀτίθασσος

31. Κρυπτογραφικὸν

12314567 = Θαλασσινὸν
27167 = Δοχεῖον
3642 = Δένδρον
42567 = Θεὸς Ρωμαῖος
5267 = Ὁ οἶκος του
631467 = Ἐπίθετον τοῦ Διὸς
716367 = Ἔντομον φθοροποιόν.

Ἀμαρυλλὶς

32-36. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς οἱουδήποτε γράμματος εἰς ἑκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἄφορος, ὄφις, μέλος, φάρος, Ἄρατος

Σπουργίτι

37. Τριπλῆ Ἀκροστιχὶς

Τάρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν μίαν τῶν Ἐννέα, τὰ τρίτα γράμματα μίαν τῶν Ἑπτά, καὶ τὰ πέμπτα μίαν τῶν Τριῶν:

1, Ἀρχαιοτάτη, ἀλλὰ καὶ σημερινὴ πόλις τῆς Λακωνίας· 2, Ἀρχαῖος θεός, ἔφορος τοῦ γάμου· 3, Διάσημοι Ἑβραῖοι τραπεζῖται· 4, Ἀνέρπον ἐπὶ δένδρων φυτόν· 5, Σχηματίζεται ἀπὸ τὰ ὄμβρια ὕδατα (θηλ. δημοτική)· 6, Ἐπιστήμη· 7, Αὐτοκρατορία τῆς Ἀφρικῆς.

Ἀπὸς τῆς Ἠπείρου

38. Ρῖψος

	κα		νεφ	νεφ	ἔως	
κα		κα			ἔως	ἔως
	ουδ	Νόνα	νεφ	νεφ		ερ
κα		κα			ἔως	ἔως
	κα		νεφ	νεφ	ἔως	

Στραβόξυλο

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 25—26 τοῦ 1946.

129. Γύθειον (Γῆ, θεῖον).—130. Πειραιάς· (πῖ, ρέ, ἀς).— 131. Ἠλίας· Ἰλιάς. 132. Ἡ Σελήνη, τὸ σέλινον.—133.

ΚΥΡΟΣ 134. ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ (Ἐρασμος, Ρίγα, ἀγρός, Σάρρα,
ΥΨΟΣ
ΡΟΗ Ἰμέρα, Μοῖρα, ὅμορος). —
ΟΣ 135—139. Διὰ τοῦ Ρ: Ἀ-
Σ ρης, Ρῆνος, χώρα, ἀορτή, Τάρας.—140, Ἡ περωτὴ συλλαβὴ εἶναι *δρα*: ΔΡΑκων, ἀΔΡΑνεια, Ἀν*ΔΡΑ*βίδα, μαν*ΔΡΑ*γόρας, μελό*ΔΡΑ*μα, κλεψύ*ΔΡΑ*, Κασσάν*ΔΡΑ*, σαλαμάν*ΔΡΑ*. — 141. Ἠλί, ἠλί, λαμὰ σαβαχθανί.—142. *Πᾶν μέτρον ἄριστον* (π, α ν μὲ τρ, ὄναρ εἰς τον).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[Α — 13]

Καινούργιος χρόνος, καινούργια ζωή. Ἀπὸ ὅλα τὰ Διαπλασόπουλα τῆς μεγάλης Τάξης περιμένω ἕνα γράμμα καὶ τετράδια. Ἰδιαίτερα θὰ χαρῶ ἂν λάβω ἀπὸ τὴν Ἀμαρυλλίδα, Συριανό, Μαῦρο Βέλος. Σύρου 45 Ἀθῆναι δι' Ἀργυρούλαν Δήμου. *Προκομένη Τεμπέλα*

[Α — 14]

Ποιός εἶναι ἄξιος νὰ τὰ βάλῃ μαζί μου; Τσούχτρα, Κουτοργίθι, Πανταχοῦ Παρών εἴσθε σαχλοί! Ὅποιος εἶναι ἄξιος ἂς μὲ ἀποκαλύψῃ δὲν φοβοῦμαι κανένα. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους. Γράφτε πρῶτοι, Δδα Εὐην Ζαφειροπούλου, Μεγάλης Δουκίσσης Μαρίας 24, Κέρκυραν.

ΧΕΛΙΔΟΝΑΚΙ

[Α — 15]

Ἡρωΐς *Ἑλληνοπούλα*, ἐπιμένω ὅτι δὲ σὲ γνωρίζω *Ἀσχημόπαπο, Προκομένη Τεμπέλα, Ἀφοβο Μάτι* δέχεσθε ἀνταλλαγὴ Μ. Μυστικῶν; ἂν ναί στεῖλτε στὴ Δ/σῃ Β—87.—*Μικρὴ Λογοτέχνις*

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Γ'.

Τὸ γουρουνάκι θυμώνει. «Ἄ, μὰ δὲν εἶναι πράγματα αὐτά! λέει. Πᾶμε γρήγορα στὸ βάλτο νὰ τὸν βροῦμε. Μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ θὰ τοῦ μιλήσω. Καὶ θὰ τὸν κάμω νὰ σοῦ ζητήσῃ συγχώρεση, θὰ ἰδῆς!»

Πραγματικῶς, τὸ γουρουνάκι κι' ἡ γατίτσα γυρίζουν μαζὶ στὸ βάλτο, βρίσκουν τὸ παπάκι τοῦ μιλοῦν ὅπως πρέπει,—δηλαδὴ ἡ Ροδίτσα, κι' ἐκεῖνο ἀναγνωρίζει τὸ ἄδικό του καὶ γυρεύει συγχώρεση.

—Ἀλήθεια, λέει, δὲν τὸ ἔκαμα γιὰ κακό· δὲν ἤξερα πὼς οἱ γάτες ὑποφέρουν τόσο στὸ νερό, ὅσο ἐμεῖς οἱ πάπιες καὶ σεῖς τὰ γουρουνάκια αἰσθανόμαστε τόση εὐχαρίστηση, καὶ μάλιστα ὅταν εἶναι λασπωμένο. Ἀλλὰ δὲν πειράζει, τώρα τὸ ἔμαθα καὶ δὲν θὰ τὸ ξανακάνω πιά. Τόκα μιά!

Τὸ παπάκι κι' ἡ γατίτσα ἔδωσαν τὰ χέρια κι' ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἔγιναν φίλοι μεταξύ τους ὅπως ἦταν καὶ μὲ τὸ γουρουνάκι.

—Ὡραῖα! φώναξε ἡ Ροδίτσα. Τώρα εἴμαστε οἱ τρεῖς καλύτεροι φίλοι τοῦ κόσμου. Ἐλᾶτε καὶ νὰ φιληθοῦμε. Καὶ νὰ κάνουμε ἕνα μεγάλο περίπατο. Ναί;

— Ναί, εἶπε ἡ Κιτρινούλα. Μὰ ποῦ θὰ πᾶμε;

— Στὸ δάσος, εἶπε ὁ Κοκκινομυτάκης. Ἐκεῖ εἶναι ὡραῖα.

Καὶ ξεκίνησαν ἀμέσως.

Πᾶνε, πᾶνε, πᾶνε. Τί ὡραῖα ἀλήθεια ποῦ εἶναι! Τί γλύκα, τί μυρωδιά, τί ἄερας, τί λουλούδια!.. Ἀφήνουν τον ἕνα δρόμο καὶ παίρνουν τὸν ἄλλο, πότε δεξιά, πότε ἀριστερά. Περνοῦν κάτω ἀπὸ ψηλὰ δέντρα, περπατοῦν πάνω σὲ πυκνὴ χλόη, καὶ μάλιστα τὸ γατάκι θέλει νὰ σκαρφαλώσει σ' ἕνα δένδρο, γιατ' εἶδε κεῖ πάνω πουλιά, ἀλλὰ ἡ Ροδίτσα κι' ὁ Κοκκινομυτάκης τὴν ἐμποδίζουν, καὶ τὰ πουλάκια τοὺς λένε: «εὐχαριστῶ»!

Ἄξαφνα φτάνουν σ' ἕνα μεγάλο ξέφωτο. Καὶ κοιτάζουν τὸν οὐρανό, ποὺ δὲν τὸν σκεπάζουν ἐδῶ φυλλωσιές· ἀλλὰ ὁ ἥλιος εἶναι τώρα λιγότερος.

— Γυρνοῦμε, λέει ἡ Κιτρινούλα.

— Ναί, λέει ἡ Ροδίτσα.

—Ὄχι ἀκόμα, λέει ὁ Κοκκινομυτάκης· ἂς ἰδοῦμε κι' αὐτὸ τὸν ὡραῖο δρόμο.

Παίρνουν κι' αὐτὸν τὸν ὡραῖο δρόμο, καὶ βλέπουν πάλι ἕνα σωρὸ ὡραῖα πράγματα: δένδρα, λουλούδια, ζωάκια, πουλιά. Ἀλλὰ σ' ἕνα μέρος τὰ δένδρα πάλι τελειώνουν, ὁ οὐρανὸς ἀνοίγει ἐλεύθερος, μὰ ἐκεῖ ποὺ ἦταν πρὸ ὀλίγου γαλάζιος, τώρα γίνεται σταχτίς, γιατὶ ὁ ἥλιος βασίλεψε κι' ἄρχισε νὰ σκοτεινιάζει.

— Γυρνοῦμε πιά, λέει ἡ Κιτρινούλα.

— Ναί, ναί, λέει ἡ Ροδίτσα.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΤΟΛΗΣ, Η ΒΙΖΙΤΑ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟΒΟΥΛΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ